

Brussell, 5 ta' Marzu 2026
(OR. en)

6987/26

MAR 28
TRANS 116
IND 163

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	5 ta' Marzu 2026
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Suġġett:	KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI dwar l-Istrateġija Marittima Industrijali tal-UE

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż id-dokument COM(2026) 111 final.

Mehmuż: COM(2026) 111 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 4.3.2026
COM(2026) 111 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

dwar l-Istrateġija Marittima Industrijali tal-UE

1. INTRODUZZJONI

L-Ewropa hija kontinent fuq l-ilma. L-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha huma responsabbli għall-akbar zona marittima kollettiva tad-dinja, b'25 miljun km² ta' Żoni Ekonomiċi Esklużivi (ŻEE)¹. L-Unjoni għandha waħda mill-itwal linji kostali tad-dinja, li tkopri 70,000 km fost 22 Stat Membru u network ta' 42,000 km ta' passagġi fuq l-ilma interni, b'eluf ta' portijiet, marini, tarzni u fornituri, u dan jenfasizza l-ħtieġa li l-potenzjal tas-suq uniku fuq l-ilma tal-Ewropa jiġi ingranat ulterjorment.

L-industriji Ewropej tal-manifattura marittima² u tat-tbahħir³ huma setturi strateġiċi għall-awtonomija, għar-reżiljenza, għad-difiża, għas-sigurtà ekonomika, għall-prosperità, għad-dekarbonizzazzjoni tal-Ewropa u għall-użu sostenibbli u għall-protezzjoni tal-assi u tar-riżorsi taż-ŻEE tagħha. Is-settur tal-manifattura marittima tal-Ewropa huwa mexxej globali fil-bini kumpless, ta' livell għoli u b'teknoloġiji avvanzati tal-bastimenti. Dan jixpruna l-innovazzjoni għal attivitajiet sostenibbli tat-trasport fuq l-ilma u tal-ekonomija blu u huwa l-pedament tat-tkabbir industrijali reġjonali. Is-settur tat-tbahħir tal-Ewropa huwa fornitur ewlieni ta' servizzi marittimi madwar id-dinja, jiżgura provvisti ta' oġġetti essenzjali, jippermetti l-kummerċ u jikkontribwixxi għall-indipendenza enerġetika tal-UE. Dan jiddetermina wkoll, flimkien ma' segmenti fuq l-ilma oħrajn, id-domanda għal prodotti u servizzi tal-manifattura marittima, u jiffirma għażliet teknoloġiċi.

Iż-żewġ setturi huma kruċjali għat-tiżiħ tal-kapaċità militari tal-Unjoni u tal-Istati Membri billi jiffacilitaw il-moviment tat-truppi u billi jipprovdu bastimenti ċivili u militari navali b'użu doppju. Huma wkoll kritiċi għall-varar u għall-protezzjoni tal-infrastruttura tal-enerġija diġitali u tal-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta tal-UE, bħal pipelines, kejbils tal-elettriku u tad-data u parks eoliċi. Subsegmenti oħrajn, bħat-turiżmu tal-kruċieri u t-turiżmu nawtiku, għandhom potenzjal ta' innovazzjoni importanti biex itejbu s-sostenibbiltà tagħhom.

Din l-ekosistema fuq l-ilma qed tiffaccja sfidi. Ir-rapporti Draghi⁴ u Niinistö⁵ jenfasizzaw l-esponiment tagħha għal kompetizzjoni u għal tensjonijiet globali intensi, li jżidu d-dipendenzi fuq il-produzzjoni u l-finanzjament tal-bastimenti ta' pajjiżi terzi, id-dekarbonizzazzjoni, u l-forzi tax-xogħol li qed jixjieħu fil-bżonn ta' titjib tal-ħiliet u ta' taħriġ mill-ġdid.

L-Ewropa teħtieġ qafas ta' politika li jissalvagwardja u jsaħħaħ l-industriji tal-manifattura marittima u tat-tbahħir tagħha, itejjeb il-kapaċità tal-innovazzjoni tagħhom, javvanza d-diġitalizzazzjoni, is-sostenibbiltà u d-dekarbonizzazzjoni bħala sorsi ta' opportunitajiet industrijali, jixpruna t-tmexxija teknoloġika u jsaħħaħ il-kompetittività tagħhom. Flimkien mal-portijiet, dawn l-industriji huma essenzjali għall-pożizzjonament tal-UE fix-xena ġeopolitika volatili u għall-awtonomija strateġika, għas-sigurtà ekonomika

¹ Inkluz fir-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE

² Il-kunċett ta' "manifattura marittima" jinkludi firxa wiesgħa ta' attivitajiet u servizzi industrijali inkluzi: 1) il-bini, it-tiswiġa, il-manutenzjoni, il-konverżjoni, il-modifika retroattiva, iż-żarmar u r-riċiklaġġ ta' bastimenti tal-baħar u ta' bastimenti ta' navigazzjoni interna, ta' dgħajjes, ta' pjattaformi gallegganti u ta' unitajiet tal-wieċ u ta' taħt l-ilma speċjalizzati oħrajn 2) il-produzzjoni ta' tagħmir u ta' teknoloġiji għal attivitajiet marittimi, portwarji u tal-ekonomija blu.

³ It-terminu "tbahħir" jinkludi s-segmenti kollha kemm tas-servizzi ta' trasport tal-merkanzija kif ukoll tal-passiġġieri bil-baħar, inkluz it-tbahħir kostali, it-trasport marittimu fuq distanzi qosra u it-trasport marittimu fl-ibhra miftuħa, tas-servizzi ta' tbahħir speċjalizzati u jinkludi wkoll kemm il-mudell kummerċjali ta' trasport mhux skedat kif ukoll dak ta' trasport marittimu tal-linja

⁴ Il-futur tal-kompetittività Ewropea: Rapport ta' Mario Draghi (2024)

⁵ Strengthening Europe's civil and military preparedness and readiness: Rapport tal-Konsulent Speċjali Niinistö (2024)

u għat-tnejjija tal-UE. Għalhekk, il-Kummissjoni qed tipproponi wkoll – flimkien ma’ din l-istrateġija marittima industrijali – strateġija portwarja tal-UE.

Dan huwa l-mument biex tittiehed azzjoni. Din l-istrateġija marittima industrijali tal-UE, li tibni fuq il-Patt għal Industrija Nadifa u diversi inizjattivi tal-UE relatati⁶, tistabbilixxi viżjoni u azzjoni taħt sitt pilastri:

Il-viżjoni industrijali tal-Manifattura Marittima tal-UE sal-2030

2. BINI, TAGHMIR U TISWIJA

Settur tal-manifattura marittima b’saħħtu⁷ huwa strateġiku għas-sovranità tal-Ewropa. Dan jagħti lill-Ewropa l-kapaċità li tibni u li tagħmel manutenzjoni ta’ bastimenti, ta’ tagħmir, ta’ pjattaformi u ta’ teknoloġiji meħtieġa biex tippromwovi u tiproteġi l-interessi vitali tagħha: mill-indipendenza enerġetika, ir-reżiljenza għall-klima u l-provvista tal-ikel⁸ għall-protezzjoni tal-fruntieri, id-difiża, il-protezzjoni tal-infrastruttura kritika, il-mobbiltà militari, l-osservazzjoni tal-oċeani u n-navigazzjoni tal-Artiku⁹.

Il-preżervazzjoni ta’ massa kritika ta’ bini ta’ bastimenti kummerċjali fl-UE hija essenzjali għas-sostenn tal-bini tal-bastimenti navali, minhabba l-interkonnessjonijiet b’użu doppju b’saħħithom u l-arrikkiment reċiproku¹⁰. Huwa importanti wkoll li fl-Ewropa jinżammu ktajjen tal-provvista vijabbli, li jiżguraw il-kontroll ta’ teknoloġiji ewlenin u ta’ għarfien prattiku. Dan huwa essenzjali biex jitrawmu l-impjiegi, l-investimenti u l-innovazzjonijiet

⁶ Inkluz Boxxla għall-Kompetittività tal-UE (COM(2025) 30 final), il-Patt Ewropew għall-Oċeani (COM(2025) 281 final), l-Istrateġija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (14280/23), l-Istrateġija Ewropea għar-Reżiljenza tal-Ilma (COM(2025) 280 final) u l-Pjan ta’ Azzjoni ta’ Tniġġis Zero (COM(2021)400 final).

⁷ Il-manifattura marittima tal-Ewropa tinkludi 300 tarzna u 28.000 manifattur tat-tagħmir marittimu. Twettqet analiżi minn isfel għal fuq tal-karatteristiċi, tal-htigijiet, tal-isfidi u tal-opportunitajiet tas-settur fil-kuntest tal-Perkors ta’ Tranzizzjoni lejn il-Mobbiltà (2024). Ir-rakkomandazzjonijiet ta’ dan l-eżerċizzju huma riflessi f’din l-Istrateġija.

⁸ Pereżempju permezz ta’ bastimenti speċjalizzati, pjattaformi ta’ konverżjoni u pjattaformi gallegġanti, strutturi tal-pedamenti u infrastruttura elettrika għall-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta b’mod ġenerali u speċifikament l-enerġija mir-riħ lil hinn mill-kosta, dragi avvanzati li jippermettu l-protezzjoni kontra livelli tal-baħar li joghlew u għarghar mix-xmajjar u bastimenti għal attivitajiet ta’ sajd u ta’ akkwakultura sostenibbli. B’mod speċifiku, fir-rigward tal-bastimenti tas-sajd, il-Kummissjoni se tippubblika pjan direzzjonali dwar it-tranzizzjoni enerġetika tas-sajd u tal-akkwakultura tal-UE sat-tielet trimestru tal-2026, fejn se tiggwida lis-settur dwar it-tranzizzjoni tal-enerġija u se tigbor informazzjoni intuwitiva u rakkomandazzjonijiet mis-Shubija għal tranżizzjoni tal-enerġija fis-sajd u fl-akkwakultura tal-UE.

⁹ Permezz ta’ bastimenti tal-għassa u navali, bastimenti tal-kejbi sottomarini, bastimenti b’użu doppju, bastimenti tar-riċerka, teknoloġiji għall-esplorazzjoni, għall-osservazzjoni, għall-monitoraġġ u għas-sorveljanza tal-oċeani, bastimenti li jkissru s-silġ u bastimenti li jirnexx ilhom jinnavigaw mis-silġ.

¹⁰ Il-Komunikazzjoni Konġunta l-ġdida dwar it-tishih tas-sigurtà ekonomika tal-UE (JOIN (2025)977), li tenfasizza l-importanza tal-investiment f’bażi industrijali vibranti, tirrikonoxxi b’mod speċifiku l-bini tal-bastimenti bhala setturi strateġiċi b’użu doppju

fil-livell reġjonali, inkluż fiż-żoni periferali, fil-gżejjer u fir-reġjuni ultraperiferiċi. Il-kapaċitajiet tat-tiswija, tal-manutenzjoni, tal-konverżjoni, tal-modifika retroattiva u tar-riċiklaġġ tal-bastimenti huma kritiċi għall-avvanz tas-sikurezza, tad-dekarbonizzazzjoni u taċ-ċirkolarità tat-trasport fuq l-ilma.

2.1 Manifattura marittima tal-UE: it-trawwim tat-tkabbir u tal-kompetittività fis-swieq ewlenin

Illum, l-Ewropa għadha mexxejja globali f'xi wħud mill-aktar tipi ta' bastimenti teknoloġikament sofistikati (eż. kruċieri, bastimenti navali, bastimenti li jkissru s-silġ, bastimenti tar-riċerka, bastimenti tal-kejbils sottomarini, bastimenti ta' appoġġ għar-riħ lil hinn mill-kosta, pjattaformi gallegġanti u ta' konverżjoni, jottijiet u inġenji rikreattivi), sistemi ta' propulsjoni nadifa u taġħmir avvanzat. B'97 % tal-flotta dinjija ta' bastimenti tal-kruċiera li tinbena fl-Ewropa, il-produzzjoni tal-kruċieri hija essenzjali biex l-Ewropa żżomm u ttejjeb il-kapaċitajiet taġħha ta' bini ta' bastimenti kumplessi f'segmenti oħrajn li huma essenzjali minn perspettiva ta' awtonomija strateġika.

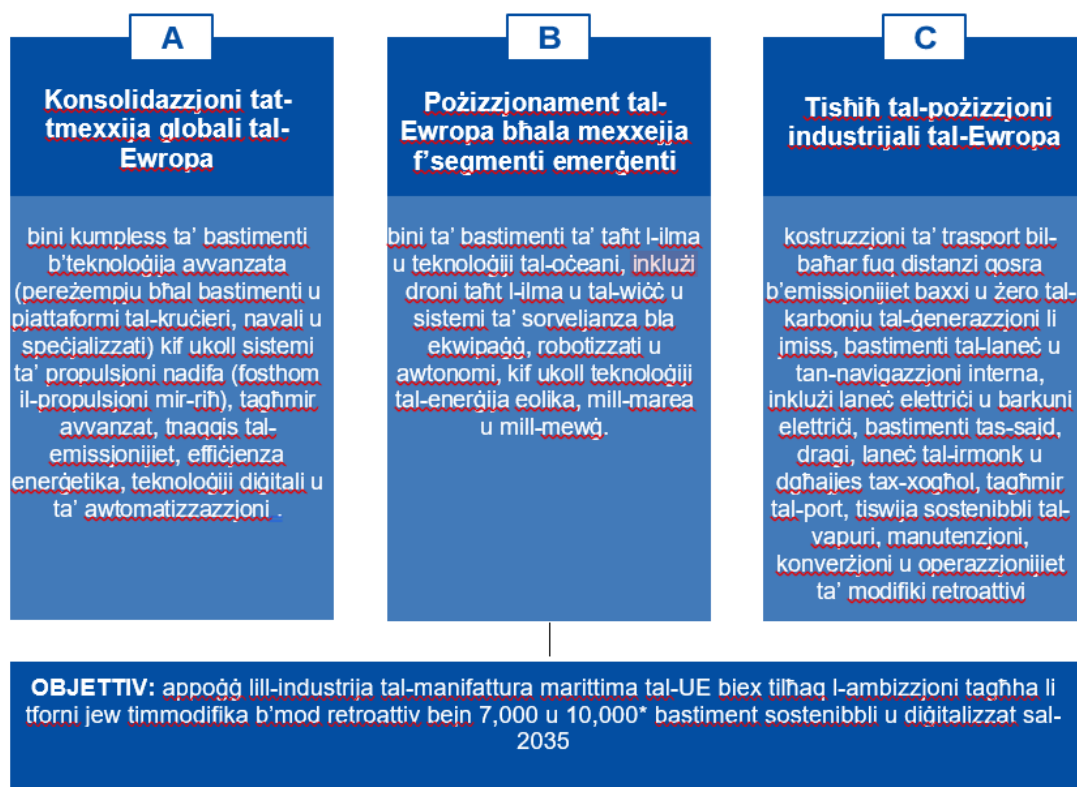
F'segmenti tas-suq oħrajn, jiġifieri fil-bini tal-bastimenti tal-merkanzija, matul dawn l-aħħar deċennji t-tarzni Ewropej tilfu ishma mis-suq globali minhabba suq internazzjonali distort, affettwat minn investimenti enormi xprunati mill-Istat f'pajjiżi terzi, Prattiki mhux tas-suq kif ukoll differenzi fil-kostijiet lavorattivi u tal-enerġija. Filwaqt li t-tarzni Ewropej speċjalizzaw fi swieq ta' valur għoli u ta' volum baxx, il-kompetituri barranin qed jidhlu wkoll f'dawn is-segmenti. Dan l-aħħar, l-industrija tal-UE ma hijiex qed tkun kompetittiva daqs pajjiżi bħaċ-Ċina f'segmenti tal-bini tal-bastimenti strateġiċi, bħal laneċ¹¹ u bastimenti tal-installazzjoni tar-riħ lil hinn mill-kosta. It-tmexxija fil-bastimenti ta' taħt l-ilma, fit-tagħmir marittimu u fit-tagħmir portwarju wkoll qed tiġi sfidata dejjem aktar.

Sabiex tiġi ppreżervata l-bażi tal-manifattura marittima tal-Ewropa u biex jiġi sfruttat il-potenzjal innovattiv taġħha, l-UE u l-Istati Membri taġħha jeħtieġu jikkonċentraw l-isforzi tal-politika industrijali fejn l-aħjar riżultati jistgħu jintlaħqu b'mod realistiku, jiġifieri **segmenti ta' valur għoli b'potenzjal industrijali qawwi għall-manifattura fl-UE**¹².

¹¹ Is-sehem mis-suq tal-bini tal-bastimenti tal-Ewropa f'għadd ta' laneċ ta' daqs kbir (jiġifieri ta' aktar minn 5,000 GT) ikkonsenjati lis-suq domestiku (UE) kien ta' 38 % fl-2020–24, b'medja ta' tliet bastimenti kkonsenjati fis-sena. Mexxejja dinjija sal-2010, is-sehem tas-suq globali tal-Ewropa naqas għal madwar 15 % fl-2020–24 (minn 60 % fl-2010).

¹² Id-dekarbonizzazzjoni, id-diġitalizzazzjoni, l-espansjoni mistennija tal-varar tal-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta u l-holqien ta' swieq ta' tkabbir godda fl-ekonomija blu, bħat-teknoloġiji ta' osservazzjoni taħt l-ilma u tal-oċeani, il-mobbiltà militari u ż-żieda fl-investimenti ta' difiża jipprovdu opportunitajiet biex tiġi sfruttata u biex tissahħaħ il-bażi tal-manifattura marittima tal-Ewropa. Pereżempju, sal-2030, l-għadd ta' laneċ elettrifikabbli ġie stmat li se jżidied għal 364, skont fatturi bħat-titjib fir-rati tad-densità tal-enerġija tal-batterija u r-rati ta' varar tal-enerġija fuq l-art. Bejn l-2020 u l-2050, żewġ terzi tal-flotta kurrenti ta' 12,000 bastiment tan-navigazzjoni interna li joperaw fil-passaġġi fuq l-ilma Ewropej huma stmati li se ssirihom modifika retroattiva u terz se jkunu kostruzzjonijiet godda (madwar 140 bastiment gdid fis-sena).

Strateġija Marittima Industrijali tal-UE

* Manifest ta' SEA Europe "Setting sail to build in Europe 10,000 sustainable and digitalised vessels by 2035" (2024)

L-ilħuq ta' din l-ambizzjoni se jirrikjedi kemm miżuri xprunati mill-provvista kif ukoll mid-domanda u l-kundizzjonijiet abilitanti xierqa, inkluża kooperazzjoni pubblika-privata mill-qrib. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni se tniedi **Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE** biex issaħħaħ is-sovranità industrijali u t-tmexxija teknoloġika tal-Ewropa fi swieq ewlenin magħżula fil-manifattura marittima u fit-teknoloġiji emergenti. L-Alleanza se tlaqqa' flimkien lill-partijiet ikkonċernati mill-ekosistema ta' fuq l-ilma kif ukoll lill-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali. Se twitti t-triq lejn l-identifikazzjoni ta' xenarji għall-attivitajiet industrijali fl-Ewropa, l-iffaċilitar ta' pjanijiet direzzjonali kongunti u ta' riżervi ta' proġetti f'oqsma identifikati. L-Alleanza se taħdem ukoll biex tappoġġa lill-UE u lill-Istati Membri fl-allinjament tal-prijoritajiet ta' investiment, fl-identifikazzjoni ta' incentivi supplimentari biex trawwem id-domanda u s-sinerġiji tul il-katina tal-valur fl-Ewropa u fil-koordinazzjoni ta' mekkaniżmi ta' appoġġ tal-UE ma' proġetti nazzjonali.

2.2 Immodernizzar tal-bażi tal-produzzjoni marittima tal-UE

Sal-2030, l-industrija Ewropea jehtieg li tavvanza ulterjorment lejn manifattura marittima intelliġenti u nadifa, billi tisfrutta d-digitalizzazzjoni, ir-robotika avvanzata, l-intelliġenza artifiċjali, il-modularità, l-effiċjenza enerġetika, u ċ-ċirkolarità fil-proċessi industrijali. Dan huwa essenzjali biex il-manifattura marittima fl-Ewropa ssir aktar reżiljenti u kosteffiċjenti, u biex jittaffew l-isfidi imminenti ta' nuqqas ta' haddiema, biex tittejjeb il-produttività u biex tiġi estiża l-kapaċità operazzjonali tal-faċilitajiet industrijali.

F'tarzni żghar u ta' daqs medju, l-użu ta' teknoloġiji tal-manifattura innovattivi jeħtieġ li jiżdied, fir-rigward tal-materjali, tal-proċessi, tal-IA u tal-ħiliet. Għalhekk, il-Kummissjoni qed tnedi **Sejha ewlenija tar-R&I "Shipyards of the future"**¹³ biex tappoġġa l-ittestjar u d-dimostrazzjoni ta' tali teknoloġiji f'ekosistema tat-tarzni f'ħajja reali, bil-ħsieb li jiġu rreplikati ulterjorment u jsir scale-up ulterjuri tar-riżultati.

L-ostakli li jikkonċernaw il-permessi amministrattivi jistgħu jillimitaw il-kapaċità tat-tarzni li jespandu jew li jimmodernizzaw il-faċilitajiet jew li jininstallaw teknoloġiji ta' dekarbonizzazzjoni, bħal infrastruttura għall-bunkering ta' fjuwil nadif jew għall-eletrifikazzjoni tal-baċiri. Ir-Regolament propost reċentement dwar it-tħaffif tal-valutazzjoni ambjentali¹⁴ u l-Pakkett dwar il-Grilji Ewropej jistgħu jaċċelleraw l-eletrifikazzjoni tas-siti industrijali inkluż fiż-żoni portwarji, bħall-faċilitajiet tat-tiswija u tal-manutenzjoni tal-bastimenti u għandu jiġi adottat mill-koleġiżlaturi mill-aktar fis possibbli. **L-Att għall-Aċċellerazzjoni Industrijali propost** se jissimplifika u se jħaffef il-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi, inkluż għall-faċilitajiet tal-manifattura marittima.

Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni se tesplora mal-partijiet ikkonċernati, fl-Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE, modi kif jiġu ottimizzati s-sinerġiji transfruntiera tal-produzzjoni u tal-katina tal-provvista, filwaqt li tiġi promossa l-promozzjoni tal-istandardizzazzjoni fejn jistgħu jinkisbu ekonomiji ta' skala, eż. biex jitnaqqsu l-kostijiet u l-ħin tat-tnedija ta' ċerti komponenti għal bastimenti tal-generazzjoni li jmiss.

2.3 Sfruttar tal-akkwist pubbliku u tal-finanzjament b'appoġġ għat-tmexxija industrijali tal-UE

Użu strateġiku tal-akkwist pubbliku jista' jgħin biex titrawwem id-domanda għal oġġetti u servizzi nodfa u innovattivi *Made in EU* (Magħmulin fl-UE), inklużi bastimenti strateġiċi ewlenin fi swieq ewlenin¹⁵ li huma kritiċi għar-reżiljenza u għas-sigurtà ekonomika tal-UE.

Il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri tal-UE/taż-ŻEE biex tidentifika u tiffaċilita **sensjela ta' ordnijiet pubbliċi pluriennali u aggregati fost l-akkwirenti pubbliċi tal-UE/taż-ŻEE** biex toħloq sinjal tad-domanda pubblika aggregat fit-tul f'segmenti rilevanti (eż. il-laneċ, il-bastimenti tar-riċerka, il-bastimenti li jkissru s-silġ, il-bastimenti tal-irmonk, id-droni¹⁶) u se tiffaċilita l-prontezza tas-settur tal-manifattura marittima tal-Ewropa biex jissodisfa tali domanda.

Fil-kuntest tar-reviżjoni li ġejja tal-qafas tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, il-Kummissjoni se tipproponi **rekwiżiti mmirati mhux tal-prezzijiet**, f'konformità mal-obbligi internazzjonali, f'segmenti strateġiċi magħżula tal-akkwist pubbliku, b'appoġġ għall-oġġettivi tar-reżiljenza industrijali u tas-sigurtà ekonomika tal-UE.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tivvaluta d-dipendenzi esterni u l-ħtiġijiet għal kriterji mhux tal-prezzijiet għall-akkwist ta' bastimenti speċjalizzati fit-tfassil tal-kundizzjonijiet

¹³ Programm ta' Hidma Orizzont Ewropa 2026–27 — CL5-2026-05-D5-12). Baġit indikattiv: EUR 21.00 miljun.

¹⁴ Proposta għal Direttiva riveduta fir-rigward tal-aċċellerazzjoni tal-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi tal-proġetti infra (COM(2025) 1007 final).

¹⁵ Eżempji potenzjalment jinkludu l-akkwist dirett ta' laneċ għat-trasport lokali, urban u tal-gżejjer, bastimenti oċeanografiċi u tar-riċerka, bastimenti li jkissru s-silġ, dgħajjes tax-xogħol, bastimenti għall-kontroll tat-tniġġis, bastimenti tat-ftitxija u tas-salvataġġ, bastimenti tat-taħriġ u tas-salvataġġ, servizzi ta' akkwist, ta' tiswija u servizzi speċjalizzati tal-komponenti bħal assi u teknoloġiji navali, tal-ghassa u tal-gwardja tal-kosta

¹⁶ B'kunsiderazzjoni u f'sinerġija mal-istabbiliment ta' Flotta ta' Riżerva tal-Bastimenti tal-Kejbils tal-UE bi skop multiplu f'konformità mal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar is-Sigurtà tal-Kejbils (JOIN/2025/9 final) u mal-azzjonijiet rilevanti fl-ambitu tal-Pjan ta' azzjoni dwar is-sigurtà tad-droni u s-sigurtà kontra d-droni (COM(2026) 81 final).

tal-irkant għal proġetti marittimi strateġiċi, għal proġetti tal-enerġija rinnovabbli jew għal proġetti ta' taħt l-ilma.

Il-finanzjament pubbliku jista' jsaħħaħ ukoll id-domanda privata għal prodotti intelligenti u nodfa, filwaqt li jippromwovi l-innovazzjoni u l-ħolqien tal-valur fl-UE. Għal dan il-għan, **il-kundizzjonijiet ta' preferenza mmirati tal-UE** għall-protezzjoni tat-teknoloġiji u tal-kapaċitajiet strateġiċi f'konformità mal-impenji internazzjonali, ġew inklużi fil-proposti għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali (2028–2034), u b' mod partikolari fil-proposta tal-Fond Ewropew għall-Kompetittività (FEK).

Il-Komunikazzjoni Kongunta l-ġdida dwar it-tisħiħ tas-sigurtà ekonomika tal-UE¹⁷ thegġeg bil-qawwa lill-Istati Membri, lill-grupp tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI) u lil istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali oħrajn kif ukoll lill-banek promozzjonali nazzjonali li qed jimplementaw il-baġits nazzjonali jew tal-UE biex jintegraw il-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà ekonomika fid-deċiżjonijiet ta' finanzjament¹⁸.

2.4 Żgurar ta' kompetizzjoni ġusta ma' pajjiżi terzi

Il-Kummissjoni għandha l-għan li tiżgura kompetizzjoni ġusta globalment u li tipproteġi l-industrija tal-manifattura marittima tal-Ewropa kontra prattiki kummerċjali dannużi, bħall-ipprezzar predatorju, is-sussidjar mhux orjentat lejn is-suq, il-ksur tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali (DPI) u t-trasferimenti furzati tat-teknoloġija f'pajjiżi terzi.

Il-Kummissjoni se tnedi djalogu strutturat mal-industrija tal-manifattura marittima tal-UE, possibbilment fil-kuntest tal-Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali, bil-ħsieb li ssaħħaħ ulterjorment il-kapaċitajiet ta' intelliġenza tagħha biex timmonitorja l-politika tal-bini tal-bastimenti globali u l-iżviluppi tas-suq, ir-riskji strateġiċi, it-theddid u l-opportunitajiet għar-reżiljenza tal-katina tal-provvista kif ukoll l-ostakli għall-aċċess għas-suq f'pajjiżi terzi. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni, fost l-oħrajn, se tisfrutta l-Alleanza l-ġdida tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE kif ukoll in-network tagħha tad-delegazzjonijiet tal-UE u ċ-Ċentru l-ġdid ta' Informazzjoni dwar is-Sigurtà Ekonomika, kif imħabbar fil-Komunikazzjoni Kongunta l-ġdida dwar it-tisħiħ tas-sigurtà ekonomika tal-UE¹⁹. Dan se jgħin biex issir detezzjoni u biex jiġu identifikati aħjar oqsma fejn prattiki kummerċjali ingusti f'pajjiżi terzi huma, jew jistgħu jsiru, ta' ħsara għat-tarzni u għall-manifatturi tat-tagħmir tal-UE u jinforma miżuri jew azzjonijiet kummerċjali potenzjali biex tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta.

Fir-rigward tal-protezzjoni aħjar tal-industrija minn prattiki kummerċjali dannużi, il-Kummissjoni se:

- **Tivvaluta l-għażliet u se tipproponi, fejn meħtieġ u fattibbli, strument speċifiku għas-settur ġdid**²⁰, jew emendi mmirati għas-sett ta' għodod tal-politika kummerċjali tagħha, f'konformità mal-obbligi internazzjonali. L-għażliet se jiffukaw fuq segmenti speċifiċi ewlenin għall-awtonomija strateġika u għas-sigurtà ekonomika tal-Ewropa u

¹⁷ (JOIN (2025)977)

¹⁸ Dan jinkludi l-prijoritizzazzjoni tal-appoġġ għan-negozju tal-UE li jnaqqas id-dipendenzi barranin f'setturi kritiċi u li jipprevjeni lill-fornituri ta' pajjiżi terzi b'riskju għoli milli jaċċessaw il-finanzjament tal-UE u dak nazzjonali

¹⁹ (JOIN (2025)977)

²⁰ Meta jitqies li r-Regolament (UE) 2016/1035 dwar il-protezzjoni kontra prezzijiet ingurjużi ta' bastimenti ma jistax jiġi applikat minhabba n-nuqqas ta' ratifika tal-Ftehim tal-1994 tal-OECD dwar il-Bini tal-Bastimenti.

fejn it-tarzni tal-UE għadhom attivi iżda qed jesperjenzaw kompetizzjoni barranija ingusta²¹.

- **Tingrana ftehimiet kummerċjali u ta' investiment eżistenti u futuri** biex jiġu protetti u promossi l-interessi tal-baži tal-manifattura marittima tal-UE, inkluż permezz tal-aċċess għas-suq, l-antisussidji, l-obbligi ta' trasparenza u d-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tad-DPI.
- **Tniedi mill-ġdid l-isforzi lejn ftehim internazzjonali futur fil-qasam tal-bini tal-bastimenti** li jindirizza l-prattiki mhux tas-suq fis-settur.

Il-Kummissjoni se tkompli trawwem kundizzjonijiet ekwi fil-krediti għall-esportazzjoni għall-bastimenti billi tiżviluppa ulterjorment il-**Ftehim Settorjali għall-Bastimenti (SSU)²² fl-Arranġament tal-OECD dwar il-Kreditu għall-Esportazzjoni Uffiċjalment Appoġġati**, inkluż permezz ta' dispożizzjonijiet speċifiċi għal bastimenti b'livelli ta' emissjonijiet żero u baxxi. Il-Kummissjoni se taħdem bl-istess mod biex tappoġġa t-tarzni, il-manifatturi tat-tagħmir u l-fornituri tas-servizzi tal-UE fis-swieq ta' pajjiżi terzi permezz tal-**holqien ta' għodda ġdida ta' finanzjament fil-livell tal-UE għall-Kreditu għall-Esportazzjoni²³**.

2.5 Tishih tal-qafas għar-riċiklaġġ tal-bastimenti globali u l-avvanz taċ-ċirkolarità marittima

Ir-riċiklaġġ tal-bastimenti jippermetti li materjali siewja bħall-azzar, ir-ram u l-aluminju jiġu rkuprati u riutilizzati, u b'hekk titnaqqas il-ħtieġa tal-estrazzjoni tar-riżorsi vergni u jiġu appoġġati l-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari. Huwa mistenni li aktar minn 16,000 bastiment jiġu rriċiklati matul id-deċennju li jmiss. Il-Kummissjoni se jkollha l-għan li **ssahħah il-Konvenzjoni ta' Hong Kong dwar ir-Riċiklaġġ tal-Bastimenti²⁴** biex toffri qafas globali aġġornat u aktar robust. Fl-aħħar mill-aħħar, l-oġġettiv huwa li jintlaħaq allinjament sħiħ bejn ir-regoli internazzjonali u r-Regolament tal-UE dwar ir-Riċiklaġġ tal-Bastimenti u li jiġu żgurati Prattiki ta' riċiklaġġ sikuri, sostenibbli u responsabbli internazzjonalment.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tesplora modi kif tappoġġa l-**espansjoni tal-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-bastimenti domestika tal-UE** billi tagħmilha aktar kosteffiċjenti u billi taħdem mas-sħab kummerċjali b'kapaċità ta' riċiklaġġ tal-bastimenti, billi tibda mal-Indja, biex trawwem standards ambjentali u soċjali għoljin, filwaqt li tibni fuq ir-Regolament tal-UE dwar ir-Riċiklaġġ tal-Bastimenti. Peress li l-materjali riċiklati se jsiru dejjem aktar siewja għall-produzzjoni ekoloġika tal-UE, il-Kummissjoni hija lesta li tgħin lill-partijiet ikkonċernati fl-iżvilupp ta' approċċi *min-nieqa san-nieqa* tal-UE fl-industrija marittima fil-produzzjoni tal-azzar, fil-bini tal-bastimenti u fir-raggruppamenti tar-riċiklaġġ tal-bastimenti fl-Ewropa²⁵, trawwem sinerġiji industrijali, opportunitajiet u l-aħjar Prattiki ambjentali.

²¹ Eż. tipi ta' bastimenti li huma essenzjali għall-mobbiltà militari u għas-sikurezza tal-provvisti fi żminijiet ta' kriżi, bħal laneċ u bastimenti tan-navigazzjoni interna, kif ukoll bastimenti speċjalizzati li huma essenzjali għas-salvagwardja tal-infrastruttura tal-enerġija lil hinn mill-kosta u tal-infrastruttura diġitali tal-Ewropa

²² Dan ifisser l-istabbiliment ta' kundizzjonijiet ekwi (fejn il-kompetizzjoni tkun ibbażata fuq il-prezz u l-kwalità tal-bastimenti u mhux fuq it-termini finanzjarji pprovduti), u l-hidma biex jiġu eliminati d-distorsjonijiet tal-kummerċ relatati mal-kreditu għall-esportazzjoni uffiċjalment appoġġati.

²³ Din l-għodda l-ġdida ttiprovdi appoġġ finanzjarju tal-UE lill-Aġenziji nazzjonali tal-Kreditu għall-Esportazzjoni tal-UE biex itejbu l-kompetittività tal-offerti finanzjarji tagħhom, inkluż lil xerrejja internazzjonali tal-bastimenti.

²⁴ Hong Kong International Convention for the safe and environmentally sound recycling of ships (2009)

²⁵ Potenzialment bħala parti mill-Alleanza l-ġdida tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE

Il-Kummissjoni se tkompli tappoġġa l-istrateġiji taċ-ċirkolarità marittima mid-disinn sa tmiem il-ħajja u l-irkupru tal-materjal permezz tal-appoġġ għar-riċerka u għall-innovazzjoni²⁶. Il-pjan direzzjonali dwar l-implimentazzjoni tal-ekonomija ċirkolari għad-dgħajjes tar-rikreazzjoni fi tmiem il-ħajja²⁷, li jistabbilixxi miri li għandhom jintlaħqu sal-2030, se jiggwida sforzi ulterjuri f'dan il-qasam.

Azzjonijiet ewlenin

- *Tnedija ta' Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE biex titrawwem it-tmexxija fi swieq ewlenin*
- *Appoġġ għat-trasformazzjoni diġitali, nadifa u ċirkolari tat-tarzni Ewropej ("Tarzni tal-Futur")*
- *Ingranaġġ tal-akkwist pubbliku u tal-finanzjament tal-UE kif propost fil-QFP, b'appoġġ għat-tmexxija industrijali tal-UE, inkluż permezz ta' pipelines tal-ordnijiet pubbliċi u kriterji mmirati mhux tal-prezz u ta' sigurtà ekonomika*
- *Azzjonijiet biex tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta fuq livell internazzjonali għat-tarzni u l-manifatturi tat-tagħmir tal-UE, inklużi l-krediti għall-esportazzjoni għall-bastimenti u, fejn meħtieġ u fattibbli, miżuri kummerċjali speċifiċi għas-settur fattibbli*

3. TRASPORT U KONNESSJONI

It-trasport marittimu bħala settur strateġiku jgorr madwar 75 % tal-kummerċ estern tal-UE u 30 % tal-merkanzija intra-UE. Il-flotta kkontrollata mill-UE hija l-akbar waħda fid-dinja, li tammonta għal aktar minn terz tat-tunnellaġġ tat-tbaħħir globali fis-segmenti kollha. L-operaturi Ewropej għandhom pożizzjonijiet tas-suq b'saħħithom fit-trasport bil-kontejners u bl-ingrossa, fit-trasport tal-enerġija u fis-servizzi marittimi speċjalizzati hafna. Il-konnessjonijiet marittimi tal-passiġġieri u tal-merkanzija huma vitali għall-gżejjer tal-UE u għar-reġjuni ultraperiferiċi, billi jiżguraw il-koeżjoni territorjali u jappoġġaw il-komunitajiet u t-turiżmu lokali. Il-flotot li jtajru l-bandiera tal-UE u li huma kkontrollati mill-UE huma rikonoxxuti internazzjonalment għall-istandards eżemplari tagħhom fis-sikurezza u fis-sigurtà, fl-innovazzjoni u fil-prestazzjoni ambjentali²⁸.

Fl-istess ħin, is-settur tat-trasport marittimu tal-UE qed jopera f'ambjent dejjem aktar kumpless ta' interruzzjonijiet u ta' volatilità politika, kostijiet tat-tranzizzjoni tal-enerġija, forza tax-xogħol li qed tixjieħ u kompetizzjoni globali intensa, b'mod partikolari mill-Asja tal-Lvant u tax-Xlokk. L-iżviluppi ġeopolitiċi reċenti reġġu enfasizzaw l-importanza strateġika tagħha għall-kummerċ globali tal-enerġija u tal-merkanzija. Fl-istess ħin, enfasizzaw l-esponiment dejjem akbar tas-settur għall-isfidi tas-sigurtà internazzjonali, li joħolqu riskji sinifikanti għal-libertà tan-navigazzjoni, iżda saħansitra aktar importanti - għas-sikurezza tal-bastimenti u tal-ekwipaġġi tagħhom, u jwasslu għal żieda fil-kostijiet tat-trasport u tal-assigurazzjoni.

²⁶ Il-bini wkoll fuq għodod bħal passaporti li jippermettu sistema shiħa ta' traċċabbiltà taċ-ċiklu tal-ħajja u tal-materjali tal-bastimenti u Indicijiet tal-Prestazzjoni Ambjentali tat-Tarzni kif żviluppati fl-ambitu tal-proġetti ffinanzjati mill-UE *Circle of Life* u *EcoShip Yards*

²⁷ Pjan direzzjonali dwar l-implimentazzjoni tal-ekonomija ċirkolari għad-dgħajjes tar-rikreazzjoni fi tmiem il-ħajja, żviluppat fl-2023 mill-Industrija Ewropea tad-Dgħajjes f'kooperazzjoni mal-Kummissjoni

²⁸ Il-konvenzjonijiet tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI) dwar is-sikurezza marittima u l-protezzjoni ambjentali huma trasposti fl-acquis tal-UE. L-Istati Membri huma legalment marbuta li japplikawhom flimkien mar-regoli speċifiċi tal-UE, spiss taħt rekwiżiti aktar stretti milli f'reġjuni oħrajn tad-dinja

F'dan l-isfond, din l-istrateġija tfitx li tissalvagwardja s-settur bħala fornitur ewlieni ta' servizzi tat-tbaħħir ta' kwalità għolja, effiċjenti, siguri u sostenibbli, filwaqt li toħloq kundizzjonijiet aħjar għall-baži tal-manifattura tal-UE.

L-ilħuq tal-oġġettivi ta' din l-istrateġija jirrikjedi politika koerenti u qafas regolatorju u kooperazzjoni fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali. **L-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA) isservi bħala l-pedament tekniku u operazzjonali tal-politika tat-trasport marittimu tal-Unjoni.** Din għandha rwol ewlieni fl-implimentazzjoni armonizzata u tiffacilita soluzzjonijiet innovattivi u effiċjenti, inkluż permezz tal-baži ta' għarfien estensiva tagħha. Se tkun ukoll kruċjali fl-appoġġ tal-implimentazzjoni tal-azzjonijiet regolatorji stabbiliti f'din l-istrateġija. Barra minn hekk, l-EMSA tipprovdi assistenza teknika u appoġġ fil-bini tal-kapaċitajiet lill-awtoritajiet marittimi fil-Mediterran²⁹. **3.1 Sjieda u bnadar**

Iż-żamma ta' sehem sostanzjali ta' assi marittimi u t-tiżiħ tal-attraenza tal-bnadar tal-UE se jirfdu l-pożizzjoni tal-UE fil-linji kummerċjali globali u ta' salvagwardja tal-komunikazzjoni. Se ssaħħaħ ukoll il-kapaċità tal-UE li tfassal normi u politiki globali dwar is-sikurezza, is-sigurtà, ix-xogħol, il-klima u l-protezzjoni ambjentali.

F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni se **tkompli tibbaża fuq il-linji gwida Komunitarji dwar l-għajjuna mill-Istat għat-trasport marittimu**³⁰ biex tivvaluta l-iskemi ta' appoġġ tal-Istati Membri (eż. taxa fuq it-tunnellaġġ), li huma għodda ewlenija biex jinżammu l-ishma mis-suq u l-kompetittività tas-settur tat-tbaħħir domestiku u biex tiżdied l-attraenza tal-bnadar tal-Istati Membri fid-dawl tal-kompetizzjoni globali intensa. Il-Kummissjoni **theġġegħ lill-Istati Membri biex javvanzaw ulterjorment miżuri prammatiċi** bħal li jagħmlu l-proċessi amministrattivi nazzjonali aktar effiċjenti³¹, isegwu ċertifikati diġitali, id-diġitalizzazzjoni sħiħa tar-reġistri, u jużaw għodod xprunati mill-IA biex jottimizzaw il-proċeduri. Min-naħa tagħha, il-Kummissjoni se **tistabilixxi djalogu strutturat ta' kooperazzjoni** mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati tal-industrija, immirat biex jagħti spinta lill-kompetittività u lit-tbaħħir ta' kwalità, inkluż fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni internazzjonali u tal-UE dwar il-**konformità mar-rekwiziti tal-Istat tal-Bandiera**. Il-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri, se tkompli bl-isforzi tagħha fl-OMI biex issaħħaħ is-sorveljanza regolatorja tal-istati tal-bandiera sabiex jissodisfaw b'mod effettiv ir-responsabbiltajiet tagħhom.

3.2 Tranżizzjoni tal-enerġija u dekarbonizzazzjoni

L-avvanz tad-dekarbonizzazzjoni u t-tnaqqis tat-tniġġis tas-settur marittimu, filwaqt li jinżamm il-vantaġġ kompetittiv tiegħu, jirrikjedu regoli ċari u prevedibbli, inkluż fil-livell globali. Dan jista' jrawwem l-innovazzjoni u t-tmexxija f'suq tat-tbaħħir li qed jevolvi malajr u jstimula d-domanda għal fjuwils u teknoloġiji nodfa fl-Ewropa.

It-tranżizzjoni nadifa se tirrikjedi taħlita ta' effiċjenza enerġetika mtejba u l-adozzjoni ta' teknoloġiji godda ta' propulsjoni u fjuwils alternattivi. Biex toħloq il-kundizzjonijiet għal produzzjoni u użu enormi ta' tali fjuwils f'setturi *diffiċli sabiex jitrażnu*, il-Kummissjoni

²⁹ bil-programm SAFEMED V iffinanzjat minn Strument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta'

Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) – Ewropa Globali

³⁰ C(2004) 43, ĠU 2004

³¹ Bħall-kwalità u l-amministrazzjoni bla xkiel, l-approċċ ibbażat fuq ir-riskju, it-tnaqqis fil-hinjiet ta' stennija, l-ispezzjonijiet simplifikati

żvelat il-Pjan ta' **Investiment għat-Trasport Sostenibbli (STIP)**³². Għat-trasport marittimu, dan se jissarraff fl-użu miżjud ta' fjuwils rinnovabbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju u fl-elettrifikazzjoni diretta, fejn fattibbli³³. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni se ssegwi wkoll suq integrat għall-bijometan, filwaqt li tistieden lill-Istati Membri jiżguraw li l-miżuri nazzjonali ma jintroduċux ostakli indiretti għall-kummerċ transfruntier fil-bijometan jew jillimitaw id-disponibbiltà tiegħu fis-suq uniku. L-Alleanza tal-Fjuwils Rinnovabbli u b'Karbonju Baxx ta' Emissjonijiet tal-Karbonju se tteġġeg diskussjonijiet bejn is-sidien ta' bastimenti, l-industrija tal-fjuwils sostenibbli u l-istituzzjonijiet finanzjarji biex javvanzaw il-produzzjoni u l-provvista ta' fjuwils rinnovabbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju fis-settur tat-trasport fuq l-ilma.

Fuel EU Maritime u l-inklużjoni tas-settur tat-tbaħħir fl-EU ETS jenfasizzaw l-impenn tal-UE li ssawwar it-tranżizzjoni nadifa tat-tbaħħir, b'perkors ċar għas-settur biex jissodisfa l-miri tad-dekarbonizzazzjoni tal-UE. Biex tiffacilita ulterjorment l-implimentazzjoni ta' dawn l-atti u tnaqqas il-kumplessità regolatorja u amministrattiva li tirriżulta mill-inkonsistenzi u mid-duplikazzjonijiet kurrenti, il-Kummissjoni se **tikkunsidra kif tissimplifika u tarmonizza l-qafas eżistenti ta' monitoraġġ, ta' rapportar u ta' verifika (MRV, monitoring, reporting and verification framework)**, li jservi kemm lill-EU ETS Maritime kif ukoll lill-FuelEU Maritime, billi twettaq sinerġiji ulterjuri fil-proċess ta' konformità mal-MRV³⁴.

L-aktar mod effettiv biex jiġu indirizzati l-impatti klimatiċi mit-trasport marittimu u biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi huwa permezz ta' azzjoni globali ambizzjuża, li timplimenta l-mira tal-Istrateġija tal-OMI għall-2023 għat-tbaħħir internazzjonali biex sal-2050 jintlaħqu l-emissjonijiet żero netti ta' gassijiet serra. L-UE se **ssegwi l-hidma fi hdan l-OMI u se tingħaqad mas-shab internazzjonali biex taħdem lejn soluzzjonijiet globali**, filwaqt li tappoġġa l-impenn tas-settur tat-tbaħħir tal-UE għad-dekarbonizzazzjoni u għall-investimenti li diġà saru biex jintlaħaq dan l-għan. F'konformità mal-impenji legali eżistenti, il-Kummissjoni se tirrevedi l-leġiżlazzjoni tal-UE rilevanti filwaqt li se tqis il-miżuri globali fl-OMI sabiex tevita pagament doppju.

Il-Kummissjoni se **tiffacilita wkoll il-kooperazzjoni bejn il-partijiet ikkonċernati billi tohloq network Ewropew ta' korsiji u ċentri tat-tbaħħir ekoloġiċi**. Dan se jibni fuq inizjattivi eżistenti, inklużi l-istrateġiji dwar baċiri tal-baħar differenti u l-Ispazju Marittimu Ewropew³⁵. L-għan huwa li tiżdied il-prevedibbiltà għad-deċiżjonijiet dwar l-investiment u li jiġu kkoordinati proġetti ta' sostenibbiltà dwar l-operat tal-bastimenti, l-użu tat-teknoloġija, il-provvista tal-fjuwil u l-infrastruttura tal-portijiet³⁶. Fejn rilevanti, tali azzjoni tista' tinvolvi pajjiżi kandidati tal-UE, abbażi tal-oqfsa legali eżistenti, bħan-network trans-Ewropew tat-trasport³⁷.

3.3 Sikurezza – pilastru tat-tbaħħir ta' kwalità għolja u reżiljenza

³² COM(2025) 664 final

³³ Provvista tal-enerġija fuq l-art, laneċ elettrici u trasport marittimu fuq distanzi qosra

³⁴ Perezempju, fir-rigward tal-allinjament tad-definizzjonijiet u tal-elementi u tal-proċessi tad-disinn applikabbli

³⁵ L-Ispazju Marittimu Ewropew huwa dimensjoni marittima tan-network tat-trasport trans-Ewropew

³⁶ L-iżvilupp tal-infrastruttura tal-portijiet huwa kruċjali għat-tranżizzjoni tal-enerġija u għad-dekarbonizzazzjoni u huwa indirizzat fl-Istrateġija Portwarja tal-UE

³⁷ Ir-Regolament (UE) 2024/1679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2024 dwar linji gwida tal-Unjoni għall-iżvilupp tan-network trans-Ewropew tat-trasport, li jemenda r-Regolamenti (UE) 2021/1153 u (UE) Nru 913/2010 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1315/2013

Is-sikurezza hija faċilitatur strateġiku tas-servizzi tat-tbaħħir ta' kwalità għolja u pedament tal-kompetittività u tat-tmexxija teknoloġika tas-settur tal-manifattura tal-UE. Peress li t-tbaħħir qed jaqleb malajr għall-użu ta' fjuwils alternattivi, tad-digitalizzazzjoni u tal-awtomatizzazzjoni, il-protokolli tas-sikurezza jridu jevolvu biex jiġu ġestiti riskji operazzjonali, teknoloġiċi u taċ-ċibersigurtà godda. It-tixjiħ tal-flotta tal-passiġġieri li ttajjar il-bandiera tal-UE jkompli jissottolinja l-ħtieġa li tiġi aċċellerata l-modernizzazzjoni tal-flotta³⁸.

Fil-livell globali, l-istandards tas-sikurezza tal-OMI jridu jzommu l-pass mal-progress teknoloġiku, inkluż dwar fjuwils alternattivi u sistemi ta' propulsjoni, teknoloġija effiċjenti fl-enerġija, taħriġ tal-baħħara u trasport marittimu awtomatizzat. L-UE se **ssahħah l-involvement tagħha fl-OMI biex tfassal dawn l-istandards, li se jgħinu wkoll biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi globali.**

Fl-UE, livell għoli ta' sikurezza marittima jiġi żgurat permezz tal-inkorporazzjoni tar-regolamenti tal-OMI fid-dritt tal-Unjoni. Fl-2026, il-Kummissjoni se tirrapporta dwar id-Direttiva tal-UE dwar is-Sikurezza tal-Vapuri tal-Passiġġieri³⁹ u d-Direttiva dwar it-Tagħmir tal-Baħar⁴⁰ bi thejjija għar-rieżami tagħhom, bil-għan li **r-rekwiżiti kurrenti jiġu adattati għall-isfidi tad-dekarbonizzazzjoni u tad-digitalizzazzjoni.** Fid-dawl tal-importanza kritika tas-sikurezza tal-bastimenti tal-passiġġieri u tal-konnettività reġjonali sigura, il-Kummissjoni se tikkunsidra li **testendi r-rekwiżiti tas-sikurezza tal-bastimenti tal-passiġġieri tal-UE għar-rotot intra-UE kollha.** Fir-rigward tas-servizzi lil hinn mill-kosta, il-Kummissjoni se teżamina l-fattibbiltà ta' **qafas tal-UE għar-rikonoxximent reċiproku ta' servizzi lil hinn mill-kosta u ta' bastimenti industrijali,** inkluż għat-trasport ta' persunal jew ta' ekwipaġġi industrijali u għat-tqeghid u għall-manutenzjoni ta' kejbils sottomarini. Il-Kummissjoni se **tivvaluta wkoll jekk għandhiex testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar it-Tagħmir tal-Baħar jew l-arranġamenti ta' rikonoxximent reċiproku eżistenti bejn l-organizzazzjonijiet rikonoxxuti** biex ikopru tagħmir addizzjonali. L-għan ikun li jiġu ssimplifikati l-proċessi ta' approvazzjoni u li jittejjeb l-aċċess għas-swieq internazzjonali, filwaqt li jiġi żgurat l-ogħla livell ta' sikurezza.

Sfidi sinifikanti għal kwistjonijiet tas-sikurezza marittima u ambjentali huma relatati mal-hekk imsejha "flotta mistura"⁴¹, magħmula l-aktar minn bastimenti antikwati taħt ġurisdizzjoni u kontroll mhux ċari, li spiss topera barra mill-prattiki normali ta' trasparenza u konformità tal-bandiera. Fost l-oħrajn, dan johlq riskji akbar għall-ambjent tal-baħar inkluż għal żoni deżinjati bħala partikolarment sensitivi, bħall-Baħar Baltiku. Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE), u bl-appoġġ tal-EMSA, se **ssahħah is-sorveljanza u l-monitoraġġ tal-flotta mistura⁴² u se ttejjeb l-infurzar tar-regoli eżistenti.** Barra minn hekk, se tapprofondixxi l-kooperazzjoni internazzjonali biex tagħlaq il-lakuni li fadal u żżomm l-istandards tas-sikurezza marittima u ambjentali globali, inkluż l-infurzar ta' miżuri restrittivi.

³⁸ Kif enfasizzat fir-rapport dwar is-sigurtà marittima Ewropea (EMSAFE) ippubblikat mill-EMSA f'Diċembru 2025.

³⁹ Id-Direttiva 2009/45/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar regoli u standards ta' sigurtà għal vapuri tal-passiġġieri

⁴⁰ Id-Direttiva 2014/90/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar tagħmir tal-baħar u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/98/KE

⁴¹ Iddefinita mill-OMI fir-Riżoluzzjoni A.1192(33), adottata fis-6 ta' Diċembru 2023

⁴² F'Diċembru 2025, il-Kunsill approva dikjarazzjoni dwar it-tisħih tad-dritt internazzjonali tal-qafas tal-baħar relatat mat-theddid mill-flotta mistura u dwar l-intenzjoni li jiġu żviluppata għodod biex jiġi indirizzat it-theddid.

3.4 Simplifikazzjoni tal-formalitajiet amministrattivi biex jiġi ingranat il-potenzjal tas-suq uniku tat-trasport fuq l-ilma Ewropew

Il-kumplessità tal-proċeduri amministrattivi li jirriżultaw mil-leġiżlazzjoni globali, tal-UE u nazzjonali tippreżenta sfida sinifikanti għat-tbaħħir tal-UE, li tikkawża dewmien, iżżid il-kostijiet, u tnaqqas l-effiċjenza ġenerali⁴³. Din is-sitwazzjoni taffettwa b'mod partikolari t-trasport marittimu fuq distanzi qosra, b'mod partikolari atturi iżgħar, fil-kompetizzjoni modali mat-trasport bit-triq.

Il-proċeduri huma mistennija li jsiru ferm aktar faċli meta r-rapportar armonizzat permezz tas-sistema ta' Single Window Marittima Ewropea (EMSWe)⁴⁴ jiġi implimentat bis-shiħ. **Il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri jlestu l-implimentazzjoni tar-Regolament EMSWe.**

Fuq skala usa', il-Kummissjoni pproponiet **riforma doganali ambizzjuża** li għandha trawwem kooperazzjoni pubblika-privata effiċjenti għall-implimentazzjoni tal-formalitajiet doganali fis-setturi ekonomiċi, inkluż dak marittimu. Skont il-proposta, mill-2032 se tkun disponibbli Pjattaforma tad-Data Doganali⁴⁵ għall-operaturi marittimi. Sabiex jiġi ffaċilitat il-kummerċ, il-Kummissjoni se ssegwi **interkonnettività immedjata bejn is-Single Windows Nazzjonali Marittimi u l-Pjattaforma tad-Data Doganali futura.**

Filwaqt li l-miżuri ta' hawn fuq jiffaċilitaw il-konformità, jibqa' ugwalment kruċjali li titnaqqas id-data li l-bastimenti jridu jirrapportaw meta jidhlu fil-portijiet tal-UE. Bħalissa l-bastimenti jistgħu jkunu meħtieġa jissottomettu sa 1 200 element tad-data, li żewġ terzi minnhom jirriżultaw mil-liġijiet nazzjonali⁴⁶. Bil-għan li jiġi sfruttat il-potenzjal shiħ tas-suq uniku Ewropew tat-trasport fuq l-ilma, il-Kummissjoni **tistieden lill-Istati Membri sabiex jahdmu b'mod kongunt biex jissimplifikaw ir-rekwiżiti ta' rapportar nazzjonali u tal-UE.**

Il-Kummissjoni se **tikkonsulta mal-industrija marittima** dwar l-identifikazzjoni ta' simplifikazzjoni ulterjuri tal-proċeduri amministrattivi u tar-rekwiżiti tad-data.

3.5 Segwitu tal-interessi tal-UE fil-livell internazzjonali

Bħala potenza ekonomika ewlenija, l-involvement tal-UE fit-tbaħħir internazzjonali huwa kruċjali, mhux biss għall-appoġġ tat-tkabbir ekonomiku tagħha stess iżda wkoll għat-tmexxija ta' politiki marittimi globali lejn kundizzjonijiet ekwi, sostenibbiltà, sigurtà u innovazzjoni teknoloġika.

Għalhekk, il-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri tal-UE, se **tintensifika l-isforzi tagħha fl-OMI** u se tfittex li **timmassimizza l-impatt tal-UE permezz ta' alleanzi usa' mas-shab internazzjonali.**

Għar-reżiljenza tal-katina tal-provvista, il-punti ta' kongestjoni marittimi (jiġifieri nodi kritiċi għall-kummerċ globali u għall-mobbiltà militari) u rotot emergenti bħal fl-Artiku⁴⁷ jisthoqqilhom attenzjoni partikolari. **Il-Kummissjoni thegġegħ lill-Istati Membri biex**

⁴³ Skont l-istudju reċenti tal-Kummissjoni Ewropea dwar it-trasport marittimu fuq distanzi qosra, il-formalitajiet amministrattivi jistgħu jammontaw għal sa 5 % tal-kostijiet operazzjonali totali ta' bastiment

⁴⁴ Ir-Regolament (UE) 2019/1239 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 li jistabbilixxi sistema ta' Single Window Marittima Ewropea u li jhassar id-Direttiva 2010/65/UE

⁴⁵ Il-Pjattaforma tad-Data Doganali tkun sett ta' servizzi u sistemi elettronici għall-użu tad-data għal finijiet doganali u tippermetti l-implimentazzjoni elettronika tal-leġiżlazzjoni doganali.

⁴⁶ Analizi proprja

⁴⁷ Permezz tar-rieżami li jmiss tal-politika tal-Unjoni dwar l-Artiku

iżidu l-kollaborazzjoni u jallokaw biżżejjed riżorsi biex isahhu l-preżenza strateġika tal-UE, inkluż dik navali, f’dawn l-oqsma kritiċi, biex tiġi żgurata l-kontinwità fl-aċċess għar-rotot tat-trasport marittimu internazzjonali, sabiex tiġi protetta s-sigurtà tal-Unjoni. Barra minn hekk, l-Istati Membri konċernati għandhom ikunu jistgħu jfittxu appoġġ, minn Stati Membri oħrajn jew mis-SEAE, biex jassistu, permezz ta’ mezzi diplomatiċi, lill-bastimenti li jtajru l-bandiera tagħhom li jkunu miżmuma jew f’riskju li jinżammu, kif meħtieġ miċ-ċirkostanzi.

Il-Kummissjoni tibqa’ impenjata bis-sħiħ lejn **l-inklużjoni ta’ impenji komprensivi dwar is-servizzi tat-trasport marittimu internazzjonali fi ftehimiet ta’ kummerċ hieles**. Dawn l-isforzi għandhom itejbu l-kundizzjonijiet tal-aċċess għas-suq u t-trattament mhux diskriminatorju għall-operaturi tal-UE f’pajjiżi terzi, inkluż l-aċċess għall-portijiet u l-użu ta’ servizzi awżiljarji⁴⁸. B’mod ġenerali, **l-UE tista’ tfittex impenji aktar bilanċjati u reċiproċi fil-politika kummerċjali marittima tagħha**, b’mod partikolari minn shab li jimponu restrizzjonijiet bħal skemi ta’ riżervazzjoni tal-merkanzija u tariffi tal-portijiet diskriminatorji.

L-Istati Membri jeħtieġu qafas legali prevedibbli biex jiżguraw il-konformità mad-dritt tal-Unjoni meta jimmaniġġaw **is-shubijiet marittimi bilaterali**⁴⁹ tagħhom. Il-Kummissjoni **se tipproponi leġiżlazzjoni** li tistabbilixxi kundizzjonijiet għall-Istati Membri biex jiddikjaraw ftehimiet bilaterali eżistenti kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni u biex tinnegozja u tikkonkludi ftehimiet godda li javvanzaw l-interessi tal-UE.

Il-kumpaniji tat-tbaħħir tal-UE jeħtieġu aċċess affidabbli u bi prezz kompetittiv għall-fjuwils alternattivi u għall-infrastruttura tul ir-rotot u ċ-ċentri globali. L-inizjattiva tal-Kurituri u taċ-Ċentri tat-Tbaħħir Ekoloġiku tal-Global Gateway⁵⁰ tavvanza l-użu ta’ fjuwils nodfa u alternattivi permezz ta’ shubijiet ta’ benefiċċju reċiproku ma’ pajjiżi terzi. Sabiex jiġu ssalvagwardjati l-investimenti u sabiex jiġu protetti l-interessi tal-UE fil-ktajjen tal-provvista internazzjonali, il-Kummissjoni **se tintegra r-rekwiziti tas-sigurtà u tas-sikurezza fl-iżvilupp ta’ shubijiet tal-portijiet u tal-katina tal-valur tal-Global Gateway** mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw. Se ssaħħaħ dan l-approċċ ulterjorment billi tapprofondixxi s-shubijiet ma’ pajjiżi terzi żviluppati li jospitaw ċentri tat-tbaħħir globali ewlenin.

Fil-kuntest tal-Patt għall-Mediterran,⁵¹ il-Kummissjoni se tippromwovi l-iżvilupp ta’ konnessjonijiet tat-trasport effiċjenti u sostenibbli u sigurtà msahha tal-Unjoni.

3.6 Appoġġ għas-setturi tan-navigazzjoni interna, tal-industrija tal-kruċieri u tad-ghajjes

Sabiex jiġi sfruttat bis-sħiħ il-potenzjal mhux utilizzaat tat-trasport bil-passaġġi fuq l-ilma interni (IWT) fi ħdan is-sistema tat-trasport Ewropea, il-Kummissjoni Ewropea se tipproponi **segwitu għall-programm ta’ Azzjoni Ewropew integrat għat-trasport fl-ilmijiet navigabbli interni (NAIADES III)**. Din l-inizjattiva se tiffoka fuq l-indirizzar ta’ sfidi kritiċi għall-kompetittività tal-IWT, inkluż il-modernizzazzjoni tal-portijiet interni, it-

⁴⁸ Bħall-immaniġġar tal-merkanzija (inklużi t-terminals tal-kontejners), is-servizzi tal-ħżin u tal-imħażen, l-attivitajiet tal-aġenzija u l-ispedizzjoni tal-merkanzija

⁴⁹ Fid-dawl tal-Opinjoni tal-QGUE ta’ Singapore tal-2017, li kkonfermat li l-UE għandha kompetenza esklużiva biex tinnegozja u tikkonkludi ftehimiet dwar is-servizzi tat-trasport marittimu internazzjonali fejn tali ftehimiet jistgħu jaffettwaw jew ibiddu r-regoli eżistenti tal-UE.

⁵⁰ [Global Gateway - International Partnerships - Il-Kummissjoni Ewropea](#)

⁵¹ [JOIN\(2025\) 26 final](#)

titjib tar-reżiljenza tal-infrastruttura, u l-adozzjoni ta' teknoloġiji innovattivi, b'hal sistemi awtomatizzati jew bastimenti b'livell ta' emissjonijiet zero jew baxxi.

L-istrateġija tat-turiżmu sostenibbli li jmiss tal-UE se tkompli **tippromwovi t-tkabbir sostenibbli tal-ekosistema tat-turiżmu**, inklużi l-industrija tal-kruċieri u tad-dgħajjes

Azzjonijiet ewlenin

- *Segwitu tal-ħidma fi ħdan l-OMI lejn soluzzjonijiet globali u reviżjoni tal-leġiżlazzjoni tal-UE rilevanti filwaqt li jitqiesu l-miżuri globali fl-OMI sabiex jiġi evitat pagament doppju*
- *Kunsiderazzjoni ta' kif jiġi ssimplifikat il-qafas ta' monitoraġġ, ta' rapportar u ta' verifika għall-EU ETS u FuelEU Maritime u s-simplifikazzjoni tal-formalitajiet amministrattivi għall-operazzjonijiet tat-tbaħħir*
- *It-tweqqif ta' ambizzjoni globali, inkluż permezz ta' involviment imsaħħaħ fil-ħidma tal-OMI, it-trawwim ta' shubijiet strateġiċi ma' pajjiżi terzi u l-iżgurar ta' funzjonament bla xkiel tas-swieq marittimi globali*

4. SIGURTÀ U PROTEZZJONI

Id-dominju marittimu qed jiffaċċja theddid dejjem akbar, kemm fil-livell tal-wiċċ kif ukoll fil-livell ta' qiegħ il-baħar. It-theddid jenfasizza l-ħtieġa ta' **kapaċitajiet robusti ta' natura navali, ta' tkissir tas-silġ, ta' taħt l-ilma u b'użu doppju** biex jiġu appoġġati d-difiża tal-UE, is-sigurtà tal-Artiku, il-protezzjoni tal-infrastruttura kritika u l-ħtiġijiet ta' mobbiltà militari. L-indirizzar ta' dawn l-isfidi jista' joħloq opportunitajiet għat-tkabbir fl-industrija marittima tal-UE, inkluż permezz tal-ingranaġġ u tat-trawwim tal-produzzjoni ta' bastimenti, pjattaformi u teknoloġiji b'użu doppju.

4.1 It-tishih tal-bażi industrijali u teknoloġika navali tal-Ewropa

Ix-xenarju ġeopolitiku li qed jevolvi jirrikjedi l-iżvilupp ta' sistemi, bastimenti u pjattaformi navali mill-aktar avvanzati li kapaċi joperaw b'mod integrat f'ambjenti ta' theddid diffiċli u ta' dominji multipli, inkluż, fejn meħtieġ, ambjenti klimatiċi u ġeografiċi estremi (eż. l-Artiku).

Sabiex jintlaħqu l-oġġettivi ta' pronteza tad-difiża għall-2030, hemm interess konvincenti tal-UE u nazzjonali fl-espansjoni tal-kapaċitajiet tal-produzzjoni navali⁵². **L-Istati Membri jistgħu jużaw l-opportunitajiet differenti fl-ambitu tal-Pjan ReArm Europe⁵³, li għandu l-għan li jimmobilizza sa EUR 800 biljun fl-infiq fid-difiża sal-2030**, biex jissahħu l-kapaċitajiet industrijali u teknoloġiċi navali. Dan jinkludi l-appoġġ għall-iżvilupp ta' interfaċċi u protokoll standardizzati, l-iffaċilitar tal-interoperabbiltà bejn il-flotot Ewropej, l-integrazzjoni ta' sistemi minn manifatturi differenti, u t-trawwim ta' żoni ta' kapaċità strateġiċi⁵⁴.

52 Il-Kummissjoni se tivvaluta l-ħtiġijiet tas-settur navali tal-UE, il-katina tal-provvista tiegħu, il-grad ta' dipendenza tal-UE u l-ħtieġa li jinżammu inventarji strateġiċi. Huwa ppjanat li fit-tielet trimestru tal-2026 jitnieda studju fl-ambitu tal-Programm ta' Hidma Orizzont Ewropa 2026-2027 (Servizzi xjentifiċi u tekniċi miċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (Resiliency of the waterborne transport supply chain).

⁵³ JOIN(2025) 27 final

⁵⁴ Inklużi bastimenti u teknoloġiji b'użu doppju, bastimenti b'użu speċjali għall-manutenzjoni ta' infrastrutturi lil hinn mill-kosta u taħt l-ilma (eż. it-tqegħid ta' kejbils, il-manutenzjoni u t-tiswija ta' bastimenti) u kapaċitajiet ta' trasport bil-baħar (eż. laneċ, bastimenti li jkissru s-silġ, bastimenti tal-isptarijiet, bastimenti ta' appoġġ għall-ekwipaġġ, bastimenti ta' servizz fuq il-baħar, dragi, bastimenti tal-irmonk)

Il-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF, European Defence Fund) se jkompli jsaħħaħ il-kapaċità tal-integraturi u tal-fornituri tat-tagħmir tas-sistema navali tal-UE billi jappoġġa suġġetti kollaborattivi tar-R&Ż f'konformità mal-prijoritajiet tal-Pjan tal-Iżvilupp tal-Kapaċitajiet⁵⁵.

Barra minn hekk, il-**Programm għall-Industrija tad-Difiża Ewropea (EDIP)** se jappoġġa t-tiżi tal-kapaċitajiet tal-produzzjoni industrijali, u se jikkompensa l-kost tal-kooperazzjoni fl-akkwist kongunt. Se jappoġġa wkoll il-bidla minn prototip għal produzzjoni fuq skala kbira fejn se jgħaqqad l-attivitajiet tar-R&Ż appoġġati mill-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF).

4.2 Żgurar ta' tmexxija teknoloġika fis-sensibilizzazzjoni dwar id-dominju marittimu

Il-protezzjoni ta' infrastruttura kritika taħt l-ilma, fil-port u lil hinn mill-kosta tirrikjedi approċċ ta' dominji multipli inklużi teknoloġiji bħad-droni taħt l-ilma u tal-wiċċ, is-sensuri, is-sistemi ta' twissija bikrija, is-sistemi ta' komunikazzjoni taħt l-ilma, is-sistemi tal-illanċjar u tal-irkupru u t-trasportaturi tad-droni. Hija meħtieġa kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn il-gvernijiet u l-industrija biex jinholqu arkitetturi tal-għarfien tas-sitwazzjoni kumplessi li jintegraw teknoloġiji avvanzati permezz ta' sistema ta' kmand u kontroll unika. Din tohloq fl-istess hin opportunitajiet biex tiġi ankrata t-tmexxija industrijali marittima tal-UE f'segment emergenti u strateġiku.

Il-**Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar is-Sigurtà tal-Kejbils**⁵⁶, li jiddeskrivi l-iżvilupp ta' Mekkanizmu ta' Sorveljanza Integrat għall-Kejbils Sottomarini għal kull ċentru ta' baċir tal-baħar, u l-**Pjan ta' Azzjoni dwar is-sigurtà tad-droni u s-sigurtà kontra d-droni**⁵⁷, b'miżuri industrijali għad-droni bħal inizjattiva ta' xiri kongunt, se jgħinu biex jiżguraw kapaċitajiet ta' detezzjoni u rispons għat-theddid f'waqthom.

Sabiex tissaħħaħ is-sensibilizzazzjoni tad-dominju marittimu fil-livell tal-UE mill-ispazju għal qiegh il-baħar u sabiex jiġu indirizzati l-lakuni fil-kapaċità nieqsa, se jkun importanti li tiġi ingranata l-bażi industrijali marittima tal-Ewropa, li tibni fuq il-Patt għall-Oċeani u inizjattivi tal-UE eżistenti oħrajn⁵⁸ f'dan il-qasam, biex jiġu appoġġati ulterjorment:

- Iż-żieda fir-R&Ż tat-teknoloġiji u tas-sistemi ta' użu militari/doppju għall-kmand, għall-kontroll, għall-komunikazzjoni, għall-intelligence, għas-sorveljanza u għar-rikonjizzjoni
- L-akkwist komuni ta' droni tal-baħar mingħajr ekwipaġġ u ta' sistemi ta' komunikazzjoni għall-bastimenti navali, għall-gwardja tal-kosta, u għall-awtoritajiet tal-port, li jiżgura l-koordinazzjoni

⁵⁵ Il-kumbattiment navali u l-interdizzjoni marittima fit-tliet oqsma ewlenin kollha, jiġifieri l-aġġornament tas-sistemi tal-wiċċ navali kurrenti, is-sistemi ta' kumbattiment tal-wiċċ navali tal-ġenerazzjoni li jmiss u sistemi marittimi bl-ekwipaġġ u mingħajr ekwipaġġ armati fuq distanza kbira. Għad-dettalji, ara l-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (EDA) – The 2023 EU Capability Development Priorities

⁵⁶ JOIN/2025/9 final

⁵⁷ COM(2026)81

⁵⁸ Eż. l-Istrateġija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (14280/23), l-Ambjent Komuni għall-Qsim tal-Infommazzjoni għad-dominju marittimu, il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar is-Sigurtà tal-Kejbils, il-Pjan ta' Azzjoni dwar is-sigurtà tad-droni u s-sigurtà kontra d-droni, iċ-ċentri ospitati mill-EMSA u l-Programm Spazjali tal-UE (ir-Regolament (UE) 2021/696) li jstabilixxi Copernicus, Galileo, is-sistema Ewropea ta' navigazzjoni b'kopertura ġeostazzjonarja (EGNOS), il-komunikazzjoni governattiva bis-satellita (GOVSATCOM) u servizzi ta' sigurtà tal-ispazju li jappoġġaw in-navigazzjoni marittima, is-sorveljanza, il-komunikazzjoni u l-għarfien tad-dominju.

- L-investiment fi u l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet tač-čibersigurtà u sistemi integrati li jikkombinaw il-kapačitajiet ta' sorveljanza biex jippermettu appročč komprensiv u kkoordinat għas-sigurtà marittima u għall-protezzjoni tal-port.

F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tteggieg lill-Istati Membri jagħmlu użu mill-opportunitajiet offruti mill-EDIP, b'mod partikolari l-possibbiltà li jiġu stabbiliti **Proġetti Ewropej għad-Difiża ta' Interess Komuni**, inkluż fil-qasam tal-**għarfien tad-dominju marittimu**.

4.3 Appoġġ għall-mobbiltà militari u t-tnejjija f'każ ta' emerġenza

Il-Komunikazzjoni Kongunta dwar il-Mobbiltà Militari⁵⁹ tissottolinja r-rwol tat-trasport b'użu doppju, inkluż dak marittimu, fl-iffačilitar tal-mobbiltà militari u t-tnejjija f'każ ta' emerġenza. Din tenfasizza wkoll il-htieġa li l-UE tespandi l-kapačità industrijali tagħha biex ttwettaq kapačitajiet ta' mobbiltà militari. F'dan ir-rigward, il-potenzjal b'użu doppju tal-laneč Ewropej huwa importanti. Dan jista' jkollu rwol ewlieni fit-trasport rapidu u effiçjenti tat-truppi, tal-vetturi u tat-tagħmir tul rotot tal-baħar fuq distanzi qosra u medji kif ukoll fl-evakwazzjoni u fl-assistenza ta' emerġenza. Dan se joffri opportunitajiet biex tinbena mill-ġdid il-kapačità industrijali domestika f'dan is-segment strateġiku u biex jinholoq effett valanga għall-baži tal-manifattura marittima.

Għal dan il-għan, il-Kummissjoni se tipproponi li **jiġi segwit mekkanizmu ta' appoġġ għall-kostruzzjoni ta' laneč b'użu doppju**⁶⁰ biex timmobilizza riżorsi finanzjarji għal investimenti relatati ma' spečifikazzjonijiet militari addizzjonali għal laneč b'użu doppju mibnija fl-Ewropa u li jistgħu jiġu varati fuq rotot strateġikament importanti. Bħala parti minn dan il-programm, il-Kummissjoni se taħdem mal-Aġenzija Ewropea għad-Difiża, u potenzjalment mal-EMSA, kif ukoll mal-Istat Maġġur tal-Unjoni Ewropea, biex tiżviluppa standards għall-assi tat-trasport marittimu b'użu doppju, filwaqt li tikkomplementa r-Regolament propost dwar il-Mobbiltà Militari⁶¹ u tiżgura konsistenza mal-istandards tan-NATO.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se **ssegwi regoli sodi u vinkolanti tač-čibersigurtà tal-OMI biex tnaqqas ir-riskji čibernetiçi marittimi ġenerali għall-bastimenti čivili** b'konsistenza mal-miżuri rispettivi tal-UE, bħad-Direttiva dwar is-sigurtà tan-networks u tal-informazzjoni II (NIS2)⁶², l-Att dwar ir-Reżiljenza Čibernetika⁶³ u l-proposta rečenti għal Att rivedut dwar ič-Čibersigurtà⁶⁴, immirati biex isaħħu ulterjorment ir-reżiljenza u l-kapačitajiet tač-čibersigurtà tal-UE fid-dawl ta' dawn it-theddidiet li qed jikbru.

Azzjonijiet ewlenin

- *Appoġġ għat-tiŝiħ tal-kapačitajiet tal-produzzjoni industrijali navali, inkluż permezz tal-Programm għall-Industrija tad-Difiża Ewropea l-ġdid u l-Pjan ReArm Europe*

⁵⁹ JOIN(2025) 846 final

⁶⁰ f'konformità mar-regoli rilevanti dwar l-għajnuna mill-Istat fejn applikabbli

⁶¹ SWD(2025) 847 final

⁶² Id-Direttiva (UE) 2022/2555

⁶³ Ir-Regolament (EU) 2024/2847; l-Att jirrikjedi li l-prodotti b'elementi diġitali jikkonformaw mar-rekwiziti tač-čibersigurtà. Filwaqt li t-tagħmir tal-baħar huwa eskluż mill-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, xorta jista' japplika għas-settur marittimu għal prodotti mhux ikklassifikati bħala tagħmir tal-baħar, bħas-software.

⁶⁴ COM(2026) 11

- *Proposta li jiġi segwit il-programm ta' appoġġ għall-Kostruzzjoni ta' Laneċ b'Użu Doppju*

5. AĊĊESS GĦALL-INNOVAZZJONI

L-innovazzjoni u l-investiment f'teknoloġiji avvanzati bħat-teknoloġija nadifa, iċ-ċirkolarità, id-diġitalizzazzjoni, l-awtomatizzazzjoni, l-IA u d-disinn intelligenti tal-bastimenti huma essenzjali biex tingħata spinta lill-kompetittività, lis-sostenibbiltà u lir-reżiljenza kemm tas-settur tal-manifattura marittima kif ukoll dak tat-tbaħħir tal-UE. Għalhekk, huwa kruċjali li jiġu indirizzati l-ostakli bħall-inċertezza regolatorja, il-frammentazzjoni tal-isforzi ta' investiment tal-R&I pubbliċi u privati u l-kapaċità ta' ttestjar limitata.

5.1 *Tishih tal-qafas ta' politika biex titrawwem it-tmexxija tal-UE fit-teknoloġiji innovattivi*

Il-futur tal-ekosistema tal-UE tat-trasport fuq l-ilma se jiddependi fuq il-kapaċità li jiġu identifikati u estiżi soluzzjonijiet teknoloġiċi ġodda fit-teknoloġija nadifa u f'sistemi diġitali u awtomatizzati u li jiġi pprovdut appoġġ politiku mmirat għat-tishih tal-bażi industrijali tal-UE.

Teknoloġiji bħaċ-ċelloli tal-fjuwil, il-propulsjoni elettrika u tar-rih, il-kontroll tal-emissjonijiet maħruba, it-trasport tas-CO₂, il-qbid u l-ħżin tal-karbonju, il-provvista tal-enerġija mix-xatt u s-sorsi ta' enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta⁶⁵ huma biss uħud mit-teknoloġiji li joffru potenzjal sinifikanti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet u opportunitajiet tas-suq. Il-biċċa l-kbira tagħhom huma rikonoxxuti fl-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti (NZIA) li għandu l-għan li sal-2030 itejjeb il-kapaċità tal-manifattura tal-UE għal teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti. Barra minn hekk, l-istudji reċenti mwettqa mill-EMSA jenfasizzaw il-benefiċċji tal-lubrifikkazzjoni tal-arja, u l-ħidma tal-OMI avvanzat fuq linji gwida għall-batteriji, l-irkupru avvanzat tas-sħana mormija, iċ-ċelloli tal-fjuwil u s-sistemi tal-qbid u l-ħżin tal-karbonju.

Il-**propulsjoni assistita mir-rih** hija eżempju ta' teknoloġija li tibni fuq għarfien espert Ewropew tal-manifattura b'saħħtu⁶⁶. Biex tappoġġa l-użu tagħha, il-Kummissjoni se taħdem biex tirtirfinja l-metodoloġija għall-kunsiderazzjoni tal-enerġija tal-propulsjoni mir-rih u biex tindirizza lakuni regolatorji fil-livell tal-UE u tal-OMI.

Barra minn hekk, il-**propulsjoni nukleari**, inklużi r-reatturi modulari żgħar (SMRs) u r-reatturi modulari avvanzati (AMR) jeħtieġu sorveljanza strateġika koordinata fid-dawl ta' interess globali imġedded u żviluppi industrijali bikrija. Il-Kummissjoni se ssegwi l-ħidma lejn qafas ta' politika robust li jippermetti l-użu tal-propulsjoni tal-enerġija nukleari fit-tbaħħir kummerċjali⁶⁷ u se tikkontribwixxi biex tinkiseb pożizzjoni mexxejja fit-teknoloġija u industrijali fuq livell globali.

Il-Kummissjoni, appoġġata mill-EMSA, se tikkoordina l-ħidma dwar il-valutazzjoni tal-iżviluppi teknoloġiċi, inklużi l-prontezza teknoloġika u s-sikurezza. Sabiex jiġu megħjuna l-investimenti ta' tneħħija tar-riskji u sabiex jingħata kontribut għal soluzzjonijiet ta' scale-

⁶⁵Bħall-pedamenti tar-rih lil hinn mill-kosta u l-floaters, l-enerġija mill-fluss tal-marea, is-substazzjonijiet u l-konvertituri tal-enerġija mill-mewġ lil hinn mill-kosta

⁶⁶ Matul l-aħħar 5 snin, dan il-qasam irċieva aktar minn EUR 36 miljun f'finanzjament ta' Orizzont Ewropa

⁶⁷ Inkluż permezz ta' suġġett dedikat fil-programm ta' ħidma tar-Raggruppament 5 ta' Orizzont Ewropa Sejha 2027

up, l-iżviluppi teknoloġiċi promettenti se jiġu vvalutati u riflessi ulterjorment fid-dritt tal-Unjoni bħar-Regolament FuelEU Maritime u t-tassonomija tal-UE⁶⁸ kif ukoll fil-livell tal-OMI kif xieraq.

Il-Kummissjoni se taġġorna, fejn meħtieġ, il-qafas tas-suq uniku tal-UE biex tappoġġa l-innovazzjoni u l-varar ta' teknoloġija nadifa f'segmenti tal-manifattura marittima speċifiċi. Għal dan il-għan, se tipproponi **emenda mmirata għar-regolament dwar l-emissjonijiet ta' makkinarju mobbli mhux tat-triq**⁶⁹ biex tippermetti l-idroġenu bħala fjuwil ta' referenza għall-magni ta' makkinarju mobbli mhux tat-triq fil-bastimenti tan-navigazzjoni interna. Barra minn hekk, l-evalwazzjoni li **ghaddejja tad-direttiva dwar l-opri tal-baħar għar-rikreazzjoni**⁷⁰ tiffoka fuq il-valutazzjoni tar-regoli dwar inġenji tal-ilma ġodda u sistemi ta' propulsjoni ġodda f'dan is-segment.

Biex tavvanza l-varar sikur tal-bastimenti awtonomi, il-Kummissjoni se ssegwi **qafas regolatorju u tekniku għal soluzzjonijiet tat-tbajr mingħajr ekwipaġġ** kemm fil-livell tal-OMI kif ukoll f'dak tal-UE. Mill-2016, il-ħidma tal-UE fuq il-vetturi tal-wiċċ awtonomi marittimi (MASS) ikkontribwiet għall-Kodiċi MASS tal-OMI, li għandu jiġi adottat fl-2026 u li se jkun obligatorju sal-2032. Qabel il-varar fuq skala kbira ta' bastimenti awtonomi, il-Kummissjoni, appoġġata mill-EMSA, se **toħroġ linji gwida tal-UE u l-aħjar Prattiki għal testijiet u provi dezinjati fuq il-baħar kif ukoll valutazzjoni tar-riskju**⁷¹ biex tappoġġa l-implimentazzjoni fl-Istati Membri u biex tikkontribwixxi għat-tmexxija teknoloġika tal-UE.

5.2 Promozzjoni tas-sinerġiji, koordinazzjoni u indirizzar tal-ostakli għaż-żieda industrijali fl-innovazzjoni

Biex **issahħah it-tmexxija teknoloġika tal-UE**, il-Kummissjoni se tfitteż it-tishih tal-kooperazzjoni pubblika-privata skont il-Programm Qafas Orizzont Ewropa tal-2028-2034 f'oqsma prijoritarji u abbażi ta' approċċ tal-portafoll. Fit-trasport fuq l-ilma, dan se jibni fuq il-kisbiet tas-**Shubija dwar it-Trasport fuq l-Ilma b'Emissjonijiet Żero (ZEWTP)** koprogrammata kurrenti bil-għan li **tissahħah u tiġi estiża l-azzjoni tal-UE** f'dan il-qasam, biex jitravmu sinerġiji u effett ta' skala bejn id-dekarbonizzazzjoni, id-digitalizzazzjoni, l-awtomatizzazzjoni u ċ-ċirkolarità fl-ekosistema tal-ilma usa'.

Il-Kummissjoni ttejjeg lill-Istati Membri biex **jappoġġaw ulterjorment l-adozzjoni rapida tal-innovazzjoni inklużi s-sodod tat-testijiet u l-esperimentazzjoni regolatorja** li jikkontribwixxu għat-tmexxija teknoloġika marittima tal-Ewropa, għas-sovranità industrijali u għall-oġġettivi ta' tranżizzjoni doppja. **L-Istrateġija tal-UE għar-Riċerka u l-Innovazzjoni dwar l-Oċeani** li ġejja se ttejjeb il-proċessi ta' ttestjar għat-teknoloġiji tal-oċeani, bħar-robotika taħt l-ilma, għal applikazzjonijiet differenti biex tgħin lill-manifatturi tal-UE jvarawhom aktar malajr u b'mod orħos.

Fl-implimentazzjoni tal-**Istrateġija Ewropea għall-Infrastrutturi tar-Riċerka u tat-Teknoloġija**⁷², il-Kummissjoni se tfassal u se tivvaluta l-infrastrutturi tar-riċerka u tat-

⁶⁸ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2139 tal-4 ta' Ġunju 2021 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2020/852

⁶⁹ Ir-Regolament dwar ir-reqwiziti relatati mal-limiti tal-emissjonijiet ta' inkwinanti gassużi u partikolati u l-approvazzjoni tat-tip għall-magni b'kombustjoni interna għal makkinarju mobbli mhux tat-triq (ir-Regolament (UE) 2016/1628)

⁷⁰ Id-Direttiva 2013/53/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2013 dwar id-dgħajjes li jintużaw għar-rikreazzjoni u l-inġenji tal-ilma personali u li tħassar id-Direttiva 94/25/KE Test b'relevanza għaż-ŻEE

⁷¹ eż. l-Għodda ta' Valutazzjoni Bbażata fuq ir-Riskju (RBAT) żviluppata mill-EMSA

⁷² COM/2025/497 final/2

teknoloġija inkluż għat-trasport fuq l-ilma. Se tippromwovi wkoll l-aċċess għal tali infrastrutturi għal start-ups, scale-ups, intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja marittimi tal-UE.

Biex tgħin **tipprevjeni hrib tat-teknoloġija ffinanzjata mill-UE**, il-Kummissjoni se tindirizza s-sigurtà tar-riċerka u tal-innovazzjoni billi tiżgura infurzar sistematiku u rigoruż tal-ghodod eżistenti⁷³ u tidentifika kwalunkwe lakuna li jifdal.

Il-Kummissjoni se **tniedi l-Inizjattiva Ewropea għall-Osservazzjoni tal-Oċeani OceanEye**, waħda mill-pedamenti tal-Patt Ewropew għall-Oċeani. It-tishiġ tal-osservazzjoni tal-oċeani u l-iżvilupp ta' teknoloġiji relatati se joħolqu opportunitajiet godda għall-manifatturi marittimi tal-UE.

Azzjonijiet ewlenin

- *Aġġornament tal-qafas regolatorju biex titrawwem it-tmexxija tal-UE f'teknoloġiji innovattivi inkluż il-propulsjoni mir-riħ, il-propulsjoni nukleari u l-bastimenti awtonomi.*
- *It-tishiġ u l-estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tal-appoġġ għar-R&I għas-settur fuq l-ilma, filwaqt li tibni fuq il-kisbiet tas-Shubija dwar it-Trasport fuq l-Ilma b'Emissjonijiet Żero kurrenti koprogrammata*
- *It-tnedija tal-Inizjattiva għall-Osservazzjoni tal-Oċeani (OceanEye)*

6. AĊĊESS GĦALL-FINANZI U L-INVESTIMENT

Studji reċenti jistmaw li l-ħtiġijiet ta' finanzjament annwali għad-dekarbonizzazzjoni tal-flotta tal-bastimenti tal-UE huma bejn EUR 2.4 biljun u EUR 8.5 biljun. Ġew identifikati ħtiġijiet ta' investiment sinifikanti għall-bastimenti tan-navigazzjoni interna u għal segmenti speċjalizzati, bħal bastimenti eoliċi lil hinn mill-kosta, bastimenti bil-kejbil sottamarin jew teknoloġiji tal-oċeani emergenti⁷⁴. Barra minn hekk, it-trasformazzjoni diġitali tat-tarzni tal-UE hija stmata li tirrikjedi investimenti ta' bejn mill-anqas EUR 3 biljun u 7.5 biljun. L-issodisfar ta' dawn il-ħtiġijiet ta' investiment jirrikjedi l-użu koordinat tal-finanzjament kurrenti u futur tal-UE, tal-miżuri nazzjonali, u tal-azzjonijiet biex jiġi attirat il-kapital privat tul il-vjaġġ tal-investiment kollu. Ghodod dedikati ta' konsulenza, ta' tlaqqiġ u ta' riżervi ta' proġetti, bħall-Portal tal-UE għall-Finanzjament tal-Bastimenti, BlueInvest, in-Network Enterprise Europe (EEN), il-Konsulenza tal-BEI permezz tal-Hub ta' Konsulenza tal-InvestEU, l-Assistenza għall-Iżvilupp tal-Proġetti tal-Fond għall-Innovazzjoni (IF PDA), se jiffacilitaw l-aċċess għar-riżorsi u joħolqu kundizzjonijiet favorevoli għall-finanzjament tal-proġetti.

Il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri, lill-istituzzjonijiet finanzjarji, u lill-banek promozzjonali nazzjonali biex itejbu l-appoġġ għal proġetti fuq l-ilma, inkluż permezz ta' garanziji kemm għall-konstruzzjoni tal-bastimenti kif ukoll għall-finanzjament tal-akkwist, f'konformità mar-regoli rilevanti dwar l-għajnuna mill-Istat fejn applikabbli.

6.1 Finanzjament ta' investimenti permezz ta' strumenti tal-UE

⁷³ Il-Kummissjoni tista', pereżempju, f'każijiet debitament ġustifikati teskludi ċerti entitajiet ta' pajjiżi terzi jew entitajiet tal-UE kkontrollati minn ċerti pajjiżi terzi milli jippartecipaw fi proġetti ta' varar ta' riċerka u innovazzjoni u kapaċitajiet diġitali biex tippoteġi l-assi strateġiċi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà tal-Unjoni. Tista' tivvaluta wkoll l-impatt tat-trasferiment tar-riżultati ta' Orizzont Ewropa (inkluż il-proprjetà intellettwali) iġġenerat mir-riċerka ffinanzjata mill-UE lil pajjiżi terzi mhux assoċjati u toġġezzjona għal tali trasferimenti.

⁷⁴ [European Investment Bank, European Blue Champions - Charting the course for innovation finance, 2025](#)

Matul l-2026 u l-2027, il-Kummissjoni se timmobilizza firxa wiesgħa ta' riżorsi disponibbli u strumenti eżistenti b'appoġġ għar-raggruppament dwar l-ilma tal-UE, inkluż il-manifattura marittima u t-tbaħħir, tul iċ-ċiklu tal-investment.

Għotjiet immirati, mekkanizmi ta' kondivizzjoni tar-riskju effettivi u skemi finanzjarji innovattivi huma kruċjali biex jiġu ingranati l-investimenti privati fis-settur. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni se **tappoġġa t-tiġdid u d-dekarbonizzazzjoni tal-flotta tat-tbaħħir**, b'enfasi partikolari fuq il-laneċ u l-bastimenti kostali, **fl-ambitu tal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE)** permezz ta' sejha fl-2026. Din l-azzjoni hija maħsuba biex issegwi t-tranzizzjoni tas-settur tat-tbaħħir tal-UE, filwaqt li trawwem l-iżvilupp tal-Ispazju Marittimu Ewropew kif ukoll il-kapaċità tal-manifattura domestika u t-teknoloġiji magħmula fl-UE. Mill-2014, il-FNE diġà pprovdiet appoġġ għal tipi differenti ta' bastimenti u interventi, ugwali għal EUR 220 miljun. Barra minn hekk, fi Frar 2026, il-Kummissjoni emendat il-FNE - **Programm ta' Hídma Diġitali biex talloka EUR 347 miljun għal proġetti ta' kejbil sottomarin strateġiċi**, u nediet sejha ta' EUR 20 miljun għat-tiħħil tal-kapaċitajiet ta' tiswija tal-Ewropa.

Permezz ta' **InvestEU**, il-Kummissjoni tistenna li **timmobilizza madwar EUR 1–1.5 biljun**⁷⁵ f'**investment fis-settur fuq l-ilma sal-2027** li terz minnhom se jimmaterializzaw fl-2026–2027, inkluż għat-tiġdid u għall-modifika retroattiva tal-flotta matul l-istadji kollha tal-iżvilupp⁷⁶. Inizjattiva promettenti hija l-Fond tal-Baħar Atlante stabbilit reċentement u bbażat fuq l-ekwità⁷⁷. Barra minn hekk, il-**prodott tal-Ekonomija Blu**⁷⁸, **appoġġat minn InvestEU u mill-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura (EMFAF)**⁷⁹ u implimentat mill-Grupp tal-BEI, jipprovdi kapital ta' riskju u investimenti ta' ekwità privata lill-istart-ups u lill-SMEs, inkluż fil-bini tal-bastimenti u fil-modifika retroattiva, fit-trasport bil-baħar u fit-teknoloġija blu. Dan **għandu l-ghan li jimmobilizza madwar EUR 800 miljun f'investment**.

Għad-dimostrazzjoni u l-varar minn qabel, permezz tal-Fond **għall-Innovazzjoni, il-Kummissjoni impenjat 20 miljun kwota tal-EU ETS (EUR 1.5 biljun)**⁸⁰ sal-2030 biex tappoġġa t-tnaqqis tal-emissjonijiet u biex tavanza l-innovazzjoni fis-settur marittimu, mill-portijiet għall-bini tal-bastimenti. Mill-2020, il-Fond appoġġa 13-il proġett marittimu b'madwar EUR 600 miljun⁸¹. Filwaqt li tibni fuq dawn ir-riżultati, u bħala parti mill-impenn li jiġu ddedikati 20 miljun kwota tal-EU ETS għas-settur, fl-2027, il-Kummissjoni se tiftaħ **sejha marittima dedikata**. Il-baġit u l-kamp ta' applikazzjoni ta' din is-sejha se jiġu ddeterminati kif xieraq mill-Kummissjoni b'mod partikolari abbażi tal-baġit li jifdal tal-Fond għall-Innovazzjoni u l-ipprezzar tal-ETS. Barra minn hekk, għal sejhiet ġenerali futuri, il-Kummissjoni se tivvaluta l-implimentazzjoni tal-Fond għall-Innovazzjoni u d-dispożizzjonijiet ta' preferenza speċifiċi tiegħu għal proġetti marittimi sabiex ittejjeb

⁷⁵ Iż-żoni ta' investment li diġà huma appoġġati minn InvestEU jinkludu laneċ b'emissjonijiet baxxi u żero, parks eoliċi lil hinn mill-kosta, bastimenti tal-wiċċ mingħajr ekwipaġġ għas-settur tal-enerġija eolika lil hinn mill-kosta, propulsjoni assistita mir-riħ u teknoloġiji taħt l-ilma.

⁷⁶ Inkluż permezz tal-espansjoni tal-prodotti tal-InvestEU transsettorjali li jistgħu jintużaw biex jappoġġaw l-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fis-setturi tat-tbaħħir u tal-bini tal-bastimenti, inklużi l-Garanzija tas-Sostenibbiltà u l-Garanzija tad-Diġitalizzazzjoni u l-Innovazzjoni, ġestiti mill-Fond Ewropew għall-Innovazzjoni (EIF).

⁷⁷ Appoġġat mill-Fond Ewropew tal-Investment (FEI) permezz tal-programm InvestEU u ffukat fuq l-iffacilitar tat-tranzizzjoni tal-enerġija tal-flotot, speċjalment għas-sidien żgħar u ta' daqs medju

⁷⁸ Implimentat mill-Fond Ewropew tal-Investment

⁷⁹ Il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura

⁸⁰ Bi prezz ta' EUR 75 għal kull kwota tal-UE

⁸¹ Barra minn hekk, is-settur jibbenefika wkoll mill-baġit saħansitra akbar iddedikat għat-trasport ta' proġetti rilevanti tal-fjuwil elettroniku

ulterjorment id-dekarbonizzazzjoni tat-tbahhir. L-Istati Membri huma mhegga jingranaw ir-rizorsi tal-Fond għall-Innovazzjoni permezz tal-mekkanizmi tiegħu ta' "Irkantijiet bħala Servizz" u "Għotjiet bħala Servizz", li jippermettu l-allokazzjoni ta' fondi nazzjonali addizzjonali biex jappoġġaw proġetti marittimi.

Fl-ambitu ta' Orizzont Ewropa, il-Kummissjoni diġà allokata EUR 345 miljun fil-perjodu 2021 – 2024. Se **talloka ulterjorment EUR 184.5 miljun għall-finanzjament ta' azzjonijiet ta' Riċerka u Innovazzjoni (R&I) għat-trasport fuq l-ilma sal-2027**⁸², inkluż EUR 159.5 miljun għall-finanzjament taż-ZEWT u EUR 8 miljun għal sugġett dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil tal-Ossidu Solidu⁸³. Għar-**R&Ż navali**⁸⁴, se jkun hemm disponibbli EUR 130 miljun fl-ambitu tas-sejhiet tal-EDF li huma miftuħin bħalissa (2026) dwar sugġetti bħal bastimenti tal-wiċċ semiautonomi mtejba u protezzjoni tal-infrastruttura ta' qiegħ il-baħar.

Fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss, il-Fond Ewropew għall-Kompetittività (FEK) propost jista' jgħin lis-settur jikseb innovazzjonijiet tal-UE fis-suq. Skont il-FEK, il-Kummissjoni tista' tappoġġa l-investimenti f'bastimenti nodfa u diġitalizzati kif ukoll l-innovazzjoni u l-modernizzazzjoni tal-bini tal-bastimenti, l-enerġija lil hinn mill-kosta, u t-teknoloġija blu. Il-FEK jista' jappoġġa wkoll ir-R&I fid-difiża kollaborattiva u l-produzzjoni industrijali fuq skala akbar kif ukoll l-użu doppju tal-assi ċivili-militari⁸⁵. L-appoġġ finanzjarju tal-FEK huwa propost li jiġi kkoordinat mill-qrib mal-finanzjament taħt **il-programm futur Orizzont Ewropa**⁸⁶ [\[66\]](#).

Il-Grupp tal-BEI, li bħala medja jsellef⁸⁷ EUR 600 miljun fis-sena għal proġetti fit-trasport usa' fuq l-ilma, inkluż it-tbahhir, jibqa' impenjat li jappoġġa l-ħtiġijiet ta' finanzjament tas-settur u jiffaċilita l-aċċess għall-finanzjament għan-negozji ta' kull daqs⁸⁸. Il-Grupp huwa lest li jiżgura perkors kredibbli mill-proġetti ta' innovazzjoni u mill-proġetti pilota sal-varar fuq skala shiħa, inkluż permezz tal-programm TechEU⁸⁹ tiegħu appoġġat minn InvestEU.

6.2 Ingranagħ ta' miżuri ta' appoġġ fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali

Il-fondi ta' ġestjoni kondiviżi implimentati mill-Istati Membri jew mir-reġjuni jistgħu jappoġġaw investimenti skont il-proposta l-ġdida tal-QFP permezz ta' Pjanijiet ta' Shubija Nazzjonali u Reġjonali, f'konformità mal-oġġettivi ta' din l-istrateġija⁹⁰.

Rizorsi sinifikanti u dedikati għall-finanzjament tad-dekarbonizzazzjoni jistgħu jiġu mmobilizzati permezz tad-dhul mis-Sistema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet

⁸² Permezz tal-Programm ta' Hidma ta' Orizzont Ewropa 2025 u 2026–27

⁸³ HORIZON-JU-CLEANH2-2026-03-04: Multi-fuel SOFC powertrain for maritime transport

⁸⁴ Mill-2019, ġie allokata total ta' EUR 1.1 biljun u dan l-ammont ġie impenjat fil-livell tal-UE biex jagħti spinta lill-kapaċitajiet navali. Il-proġetti Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża (EDIDP) / Azzjoni Preparatorja fuq ir-Riċerka dwar id-Difiża (PADR) / EDF immedja, li għadhom għaddejjin jew li tlestew (bejn l-2019 u l-2024) jinkludu 35 proġett kollaborattiv b'EUR 834.9 miljun impenjati, li jirriżultaw f'6 prototipi u 10 oħra mistennija sal-2030. Ġew allokati EUR 142 miljun taħt sejhiet tal-EDF u bħalissa qed jintgħażlu l-proġetti (2025)

⁸⁵ Pereżempju, għall-inċentivar tal-akkwist ta' tagħmir tat-trasport b'użu doppju, l-appoġġ għat-tiħ, il-modernizzazzjoni, l-espansjoni u l-adattament għal skop differenti tal-kapaċitajiet industrijali għall-produzzjoni u għall-manutenzjoni ta' prodotti li jikkontribwixxu għall-mobbiltà militari u jtejbuha kif ukoll għat-taħriġ, għat-taħriġ mill-ġdid, u għat-titjib tal-hiliet tal-persunal.

⁸⁶ L-attivitatijiet ta' riċerka u ta' innovazzjoni kollaborattivi għall-parti tal-Kompetittività tal-Pilastru II ta' Orizzont Ewropa se jiġu integrati f'parti speċifika dedikata tal-programmi ta' hidma taħt il-Fond Ewropew għall-Kompetittività.

⁸⁷ Għall-perjodu 2015-2024

⁸⁸ Inkluż f'oqsma bħat-tbahhir, l-innovazzjoni, il-manifattura avvanzata u d-difiża

⁸⁹ [TechEU - European innovators one-stop shop](#)

⁹⁰ F'konformità mar-regoli rilevanti dwar l-ghajnuna mill-Istat fejn applikabbli

(ETS) tal-UE rkantati mill-Istati Membri tal-UE wara l-estensjoni tas-sistema għas-settur marittimu. Peress li l-Istati Membri huma legalment meħtieġa li jużaw id-dhul mill-EU ETS għall-investment f'miżuri klimatiċi, il-Kummissjoni **theġġeg bil-qawwa lill-Istati Membri biex jallokaw parti mid-dhul tal-ETS** għall-investimenti ta' dekarbonizzazzjoni marittima fir-raggruppament marittimu fl-Ewropa⁹¹. Sabiex timmassimizza l-impatt u tikseb effetti ta' sinerġija fil-livell tal-UE, inkluż bejn is-sidien tal-bastimenti, it-tarzni, il-fornituri tat-teknoloġija u tal-fjuwil u l-partijiet ikkonċernati tal-portijiet, il-Kummissjoni se tikkordina l-isforzi tal-Istati Membri u se tiffaċilita l-iskambju tal-aħjar prattiki, inkluż possibbilment permezz ta' linji gwida.

Biex tiffaċilita ulterjorment id-dekarbonizzazzjoni marittima u tappoġġa r-reżiljenza u t-tmexxija industrijali tal-UE, taħt ir-rieżami tal-ETS li ġej, il-Kummissjoni se tikkunsidra **mekkanizmu tal-UE dedikat biex jappoġġa direttament lill-kumpaniji tat-tbaħħir bil-kwoti tal-ETS** għall-użu ta' fjuwils sostenibbli u teknoloġiji ta' propulsjoni nadifa marbuta ma' kriterji ta' preferenza tal-UE mmirati.

Il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri biex jingranaw il-**Qafas il-ġdid għall-Għajjuna mill-Istat tal-Patt għal Industrija Nadifa (CISAF)** biex jappoġġaw l-investimenti fid-dekarbonizzazzjoni industrijali u fl-effiċjenza enerġetika, inkluż fil-faċilitajiet tal-manifattura marittima, kif ukoll għall-espansjoni tal-kapaċità tal-manifattura fit-teknoloġiji b'emissjonijiet zero netti rilevanti għas-settur marittimu⁹².

Il-**Linji Gwida dwar it-Trasport fuq l-Art u Multimodali** li ġejjin u r-**Regolament dwar l-Eżenzjoni ta' Kategorija tat-Trasport** il-ġdid se jippermettu miżuri ta' għajjuna għall-investment immirati biex jappoġġaw it-tiġdid tal-flotta tal-bastimenti tan-navigazzjoni interna⁹³ u l-installazzjoni ta' krejnijiet abbord bastimenti interni. Dawn se jippermettu wkoll miżuri ta' għajjuna operatorja biex jipprovdu għal tnaqqis fil-kostijiet esterni meta jaqilbu għal għazliet multimodali inkluż it-trasport marittimu fuq distanzi qosra jew il-passaġġi fuq l-ilma interni, meta mqabbla mat-trasport bit-triq biss.

6.3 Indirizzar ta' kwistjonijiet regolatorji dwar il-finanzjament tal-bastimenti

Is-sehem tal-portafolli tat-tbaħħir globali miżmuma mill-banek Ewropej naqas b'mod kostanti matul dawn l-aħħar snin, u naqas minn 72 % fl-2013 għal 49.7 % fl-2023⁹⁴. Ix-xejriet ivarjaw fost l-Istati Membri, bi tnaqqis qawwi f'xi wħud u b'esponiment tal-banek għat-tbaħħir stabbli jew li saħansitra qed jiżdied f'ohrajn. B'mod ġenerali, madankollu, il-kumpaniji tat-tbaħħir tal-UE qed ifittxu dejjem aktar opportunitajiet ta' finanzjament f'banek ta' pajjiżi terzi u f'istituzzjonijiet ta' lokazzjoni li joffru prodotti ta' finanzjament attraenti. Din is-sitwazzjoni tista' tiġġenera responsabbiltà strateġika għall-UE u timmina s-sigurtà ekonomika u l-interessi industrijali tagħha, peress li l-istituzzjonijiet barranin jistgħu jzommu s-sjieda tal-bastimenti mogħtija b'lokazzjoni u jimponu rekwiżiti ta' kontenut lokali. Ambjent regolatorju koerenti u prevedibbli għandu jgħin biex jistimula l-

⁹¹ Bħall-produzzjoni u l-użu ta' fjuwils sostenibbli, it-titjib tal-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti, it-tiġdid tal-flotta, l-investimenti f'teknoloġiji tal-baħar nodfa innovattivi, u l-infrastruttura sostenibbli u l-OPS fil-portijiet.

⁹² Dawn jinkludu ċ-ċelloli tal-fjuwil, it-teknoloġiji tal-propulsjoni elettrika għat-trasport fuq l-ilma, it-teknoloġiji tal-propulsjoni mir-riħ, it-teknoloġiji tat-trasport tas-CO₂, it-teknoloġiji tal-qbid u tal-ħżin tal-karbonju, it-tagħmir tal-provvista tal-elettriku mix-xatt, it-teknoloġiji ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta, bħal pedamenti tar-riħ u floaters lil hinn mill-kosta, it-teknoloġiji tal-enerġija mill-fluss tal-marea, it-teknoloġiji tal-enerġija mill-mewġ, is-substazzjonijiet u l-konvertituri lil hinn mill-kosta.

⁹³ Jiġifieri għall-SMEs u l-kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja (SMCs, small middle capitalisation companies), fil-forma ta' garanziji.

⁹⁴ Riċerka [Petrofin-Global-Bank-Research-and-Petrofin-Index-of-Global-Ship-Finance-end-2022.pdf](https://www.petrofin.com/~/media/Research-and-Petrofin-Index-of-Global-Ship-Finance-end-2022.pdf)

finanzjament tal-bastimenti fl-UE u jhegġeġ lill-investituri jimpenjaw kapital għal proġetti marittimi ekoloġiċi fl-Ewropa.

Il-Kummissjoni se tirrevedi l-kriterji tat-Tassonomija tal-Finanzi Sostenibbli tal-UE⁹⁵ relatati mas-settur fuq l-ilma, biex jiġu riflessi aħjar il-ħtiġijiet uniċi tas-settur, ir-realtajiet teknoloġiċi u l-perkorsi tat-tranzizzjoni klimatika. Kriterji godda, li mistennija jiġu ppubblikati fit-tieni trimestru tal-2026 jistgħu jitqiesu fi strumenti ta' għajjnuna mill-Istat rilevanti għal investimenti fit-tiġdid u fil-modifika retroattiva tal-flotta⁹⁶.

Fil-livell tas-swieq kapitali, l-istrategġija tal-Unjoni tal-UE dwar it-Tfaddil u l-Investimenti se tghin biex jiġu diretti aktar investimenti fl-ekonomija permezz tat-tneħħija tal-ostakli, l-iffaċilitar tat-titolizzazzjoni, l-inċentivar ta' investimenti istituzzjonali u l-mobilizzazzjoni tal-kapital transfruntiera.

Azzjonijiet ewlenin

- *Appoġġ tat-tiġdid u tad-dekarbonizzazzjoni tal-flotta tat-tbaħħir fl-ambitu tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa kurrenti filwaqt li titrawwem il-kapaċità industrijali domestika*
- *Kunsiderazzjoni li fl-ambitu tal-ETS li ġejja, isir rieżami ta' mekkanizmu tal-UE li jappoġġa l-użu ta' fjuwils sostenibbli u teknoloġiji ta' propulsjoni nodfa*
- *Inkoraġġiment lill-Istati Membri biex jallokaw parti mid-dhul tal-ETS għall-investimenti ta' dekarbonizzazzjoni marittima fl-Ewropa*
- *Reviżjoni tal-kriterji tat-tassonomija tal-UE biex jittejjeb l-aċċess għal finanzjament sostenibbli u biex jiġu inċentivati investimenti sostenibbli*

7. AĊĊESS GHALL-HILJET U IMPJIEGI TA' KWALITÀ

Iż-żieda fl-attraenza tal-ħidma fir-raggruppament marittimu tal-UE hija essenzjali. Forza tax-xogħol b'ħiliet speċjalizzati u motivata tinfed l-effiċjenza u l-produttività, tippermetti l-adattament għat-tibdil teknoloġiku, tiżgura ż-żamma u t-trasferiment tal-għarfien, u tappoġġa l-oġġettivi ta' sostenibbiltà filwaqt li tikkontribwixxi għal ekosistema marittima tal-UE kompetittiva, reżiljenti u innovattiva.

7.1 It-titjib tal-ħiliet u taħriġ mill-ġdid tal-forza tax-xogħol u tal-baħħara tal-bini tal-bastimenti tal-UE

L-evoluzzjoni teknoloġika, l-użu ta' fjuwils alternattivi, iż-żieda fl-awtomatizzazzjoni u fid-digitalizzazzjoni qed jixprunaw id-domanda għal baħħara b'livell għoli ta' ħiliet, għal professjonisti bbażati fuq l-art u għal ħaddiema fil-bini tal-bastimenti u fil-manifattura marittima. Huwa meħtieġ investment strategiku fl-edukazzjoni u fit-taħriġ biex jiġu pprevenuti n-nuqqasijiet ta' ħaddiema, biex tiġi żgurata l-proprjetà intellettuali, biex titnaqqas id-dipendenza fuq ħaddiema mhux tal-UE u biex jiġi ssalvagwardjat l-għarfien prattiku fi ħdan l-Unjoni.

⁹⁵ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2139 tal-4 ta' Ġunju 2021 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2020/852

⁹⁶ Ir-Regolament Ġenerali ta' Eżenzjoni ta' Kategorija ("GBER", General Block Exemption Regulation), li se jiġi rivedut fl-2026, jinkludi taqsimiet speċifiċi dwar l-għajjnuna biex jiġi appoġġat l-akkwist ta' bastimenti nodfa u b'emissjonijiet żero jew il-modifika retroattiva ta' bastimenti eżistenti. Bl-istess mod, it-taqsimiet rilevanti huma inklużi fil-linji gwida dwar l-għajjnuna għall-klima, għall-harsien tal-ambjent u għall-enerġija ("CEEAG", Climate, Environment protection and Energy Aid Guidelines), adottati f'Janjar 2022.

Il-Perkors ta' Tranżizzjoni lejn il-Mobbiltà⁹⁷ jenfasizza l-htigijiet kbar ta' titjib tal-ħiliet u ta' taħriġ mill-ġdid b'sa 40 % tal-forza tax-xogħol fil-bini tal-bastimenti li mistennija tirtira sal-2030. Fil-Patt għall-Ħiliet⁹⁸ dwar il-Bini tal-bastimenti, is-sħab tal-industrija impenjaw ruħhom li jsir titjib tal-ħiliet u taħriġ mill-ġdid ta' 7 % tal-impjegati kull sena u li jiġu attirati 234 000 ħaddiem sal-2030. Fis-settur tat-tbaħħir, sa 250 000 baħħara se jirrikjedu taħriġ mill-ġdid u titjib tal-ħiliet biex jiġu indirizzati l-htigijiet teknoloġiċi u relatati mal-fjuwil emergenti.

Allinjata mal-htigijiet tal-industrija, il-Kummissjoni se tappoġġa lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u lis-sħab soċjali fl-identifikazzjoni ta' **lakuni fil-ħiliet kurrenti u futuri u fl-iżvilupp ta' programmi ta' taħriġ mill-ġdid u ta' titjib tal-ħiliet**⁹⁹.

7.2 Mobbiltà, attraenza u impjegi ta' kwalità

L-attirar u ż-żamma ta' persunal kwalifikat jibqgħu sfida. Il-Kummissjoni tinsab lesta li tassisti lill-Istati Membri biex jagħmlu l-karrieri marittimi attraenti u biex jippromwovu l-mobbiltà bejn ir-rwoli bbażati fuq il-baħar u fuq l-art, filwaqt li tappoġġa karrieri tul il-ħajja fil-cluster marittimu u l-ħolqien tal-impjegi inkluż fil-komunitajiet kostali u tal-gżejjer. Biex ittejjeb il-mobbiltà fi ħdan il-cluster, **il-Kummissjoni se tappoġġa lis-sħab soċjali u lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni marittima fl-immappjar tal-professjonijiet marittimi**. Dan se jgħin ukoll biex tinzamm l-esperjenza u biex tissaħħaħ il-baži industrijali Ewropea.

In-nisa ma humiex irrappreżentati biżżejjed fil-karrieri marittimi, speċjalment fit-tbaħħir iżda wkoll fi professjonijiet ibbażati fuq l-art. Il-Kummissjoni se tappoġġa lis-sħab soċjali u lil organizzazzjonijiet oħrajn fiż-żieda tal-parteeċipazzjoni tan-nisa fis-settur marittimu.

L-ispazju tal-edukazzjoni marittima Ewropew jeħtieġ li jsir mingħajr fruntieri. L-iżgurar tar-rikonoxximent reċiproku tal-lawrji, tal-kwalifiki u taċ-ċertifikati fi ħdan il-cluster marittimu madwar l-UE, u fejn possibbli ma' pajjiži terzi, huwa prijorità. Il-Kummissjoni se tappoġġa u se tikkordina l-**ħolqien ta' network ta' istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja marittima (MHEIs, maritime higher education institutions) u ċentri ta' taħriġ vokazzjonali** madwar l-UE. B'mod importanti, il-Kummissjoni se tgħin lill-Istati Membri jneħħu l-ostakli għall-mobbiltà tal-istudenti u tal-persunal akkademiku, inkluż billi **tippromwovi l-parteeċipazzjoni ulterjuri tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja marittima fl-Erasmus+**.

Kriżijiet reċenti wrew li l-baħħara u persunal marittimu ieħor, inklużi l-ħaddiema tal-manifattura, huma ħaddiema ewlenin¹⁰⁰. Il-ħidma tagħhom hija vitali biex id-dinja tibqa' miexja u biex tiġi żgurata r-reżiljenza tal-baži industrijali tal-UE u tal-ktajjen tal-provvista.

Is-settur tax-xogħol marittimu qed jiffaċċja sfidi persistenti relatati mhux biss man-nuqqas ta' ħiliet iżda wkoll mal-kundizzjonijiet tax-xogħol kemm abbord kif ukoll fuq l-art. L-

⁹⁷ Transition pathway for the EU mobility industrial ecosystem (2024) <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/57674>

⁹⁸ Fi ħdan il-Patt għall-Ħiliet, ġew stabbiliti Shubbijiet għall-Ħiliet fuq skala kbira oħrajn rilevanti għall-manifattura marittima anke fl-Ajruspazju u fid-Difiza u fis-Sorsi ta' Enerġija Rinnovabbli Lil Hinn mill-Kosta.

⁹⁹ Inkluż permezz tal-Istrateġija ta' Tiġdid Ġenerazzjonali Blu li ġejja, li mistennija tiġi ppubblikata fl-2027. Azzjoni ulterjuri se tibni wkoll fuq il-ħidma li diġà nbdiet mill-pjattaforma MED-NET, mahluqa bhala segwitu tal-proġett SkillSea, u l-Patt għall-Ħiliet dwar il-Bini tal-Bastimenti. Se jitqies ukoll l-Istudju għall-Appoġġ u għat-Tfassil tal-Iżvilupp tal-Ħiliet fl-Ekonomija Blu (2025) u l-[BlueComp – Inizjattiva Qafas dwar il-Kompetenza](#). Se tiġi żviluppata wkoll Aġenda għall-Ħiliet fil-qafas tal-Patt għall-Mediterran biex jiġu indirizzati l-ħiliet tal-forza tax-xogħol u biex it-taħriġ jiġi allinjat mal-htigijiet tal-industrija.

¹⁰⁰ <https://docs.un.org/en/A/RES/75/17>

appoġġ għal impjiegi ta' kwalità jirrikjedi **djalogu soċjali** b'saħħtu, kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti u postijiet tax-xogħol sikuri. L-implimentazzjoni u l-infurzar tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar ix-xogħol, inkluż id-**Direttiva dwar l-Istazzjonar ta' Haddiema**¹⁰¹ u l-acquis dwar is-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali, huma essenzjali biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi u impjiegi attraenti¹⁰².

Il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri biex ittejjeb l-istandards tax-xogħol fl-**Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO)** u l-kooperazzjoni mal-OMI u mal-ILO biex tiżgura infurzar uniformi tar-regolamenti u **protezzjonijiet unifikati għall-baħhara**, u b'hekk tikkontribwixxi għal kundizzjonijiet ekwi globali. Qasam fejn hemm bżonn ta' progress huwa l-indirizzar ta' skemi ta' sigurtà soċjali diverġenti għall-baħhara. Il-Kummissjoni se tippromwovi koordinazzjoni aħjar ta' tali skemi, inkluż permezz tat-tishiġ tar-rwol **tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol, b'mod partikolari biex ittejjeb** azzjonijiet miftiehma u spezzjonijiet kongunti, filwaqt li tiżgura l-allinjament tal-leġiżlazzjoni tal-UE u l-istandards internazzjonali.

Azzjonijiet ewlenin

- *Holqien ta' network ta' istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja marittima u ta' ċentri ta' taħriġ vokazzjonali marittimu madwar l-UE li jipprovdu edukazzjoni u taħriġ għal impjiegi tal-cluster marittimu inklużi programmi ta' taħriġ mill-ġdid u ta' titjib tal-ħiliet.*
- *Inkoraggiment u appoġġ lill-Istati Membri biex iżidu l-partecipazzjoni tal-edukazzjoni għolja marittima fl-Erasmus+ u fl-inizjattivi assoċjati billi jiffaċilitaw il-proċeduri u jneħħu l-ostakli għall-mobbiltà tal-apprendiment.*

8. KONKLUŻJONI

Din l-istrategija tikkostitwixxi pjan ta' azzjoni strutturat li jirrikjedi sforz miftiehem mill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inklużi l-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri, l-industrija, ir-regjuni, is-sħab soċjali u s-soċjetà ċivili. Il-Kummissjoni hija impenjata li tiżgura l-implimentazzjoni effettiva tagħha u l-ilħuq tal-oġġettivi tagħha b'mod kongunt mal-partijiet ikkonċernati kollha msemmija hawn fuq. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni se tniedi **Bord tal-Industriji Marittimi u tal-Portijiet ta' livell għoli**, ippresedut mill-Kummissarju u mill-Viċi Presidenti Eżekuttivi (EVPs) responsabbli bil-għan li jkun hemm skambju kontinwu dwar l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet deskritti kemm fl-**istrategiji Marittimi Industrijali kif ukoll f'dawk Portwarja tal-UE**, u biex jingabar feedback dwar l-iżviluppi fis-suq.

¹⁰¹ Din id-Direttiva ma tapplikax għall-imprizi tal-flotta navali merkantili fir-rigward ta' baħhara

¹⁰² Il-Pjan Direzzjonali għal Impjiegi ta' Kwalità jipprovdi impenn u bażi mġedda biex jiġu żgurati d-drittijiet tal-haddiema filwaqt li jinżamm aġġornament mal-bidliet teknoloġiċi, ekonomiċi u soċjetali.

ANNEX: SOMMARJU TAL-MIŻURI (għandu jiġi aġġornat abbażi tat-test ewleni finali)

Pilastru I – Bini, Tagħmir u Tiswija

II-Kummissjoni se:

- Tniedi Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE biex issaħħaħ is-sovranità industrijali u t-tmexxija teknoloġika tal-Ewropa fi swieq ewlenin magħżula fil-manifattura marittima u fit-teknoloġiji emergenti (2026)
- Tniedi Sejha ewlenija tal-R&I “Shipyards of the Future” taħt il-Programm ta’ Fiddma Orizzont Ewropa 2026–27 (*għaddejja*)
- Tissimplifika u thaffef il-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi permezz tal-Att għall-Aċcellerazzjoni Industrijali propost, inkluż fil-facilitajiet tal-manifattura marittima (2026)
- Taħdem mal-Istati Membri tal-UE/taż-ŻEE biex tidentifika u tiffacilita riżerva pluriennali u aggregata ta’ ordnijiet pubbliċi għax-xerrejja pubbliċi tal-UE/taż-ŻEE biex jinholoq sinjal tad-domanda aggregat fuq terminu itwal (2026–27)
- Tipproponi rekwiziti mhux tal-prezzijiet immirati, f’konformità mal-obbligi internazzjonali, f’segmenti tal-aġġudikazzjoni ta’ kuntratti strateġiċi magħżula fil-kuntest tar-reviżjoni li ġejja tal-qafas tal-UE dwar l-akkwist pubbliku (2026)
- Tniedi djalogu strutturat mal-industrija tal-manifattura marittima tal-UE bil-ħsieb li ssaħħaħ ulterjorment il-kapaċitajiet ta’ intelligence tagħha biex timmonitorja l-politika tal-bini tal-bastimenti u l-iżviluppi tas-suq, ir-riskji strateġiċi, it-theddid u l-opportunitajiet għar-reżiljenza tal-katina tal-provvista, kif ukoll l-ostakli għall-aċċess għas-suq f’pajjiżi terzi (2026)
- Tivvaluta l-għażliet u tipproponi fejn meħtieġ u fattibbli strument ġdid speċifiku għas-settur, jew emendi mmirati għas-sett ta’ għodod tal-politika kummerċjali tagħha, f’konformità mal-obbligi internazzjonali, b’enfasi fuq segmenti speċifiċi ewlenin għall-awtonomija u għas-sigurtà strateġiċi tal-Ewropa u fejn it-tarzni tal-UE għadhom attivi iżda qed jesperjenzaw kompetizzjoni ingusta fuq il-baħar
- Tingrana ftehimiet kummerċjali u ta’ investiment eżistenti u futuri biex jiġu protetti u promossi l-interessi tal-baži tal-manifattura marittima tal-UE, inkluż permezz tal-aċċess għas-suq, l-antisussidju, l-obbligi ta’ trasparenza u d-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tad-DPI (*kontinwata*)
- Tniedi mill-ġdid l-isforzi lejn ftehim internazzjonali futur fil-qasam tal-bini tal-bastimenti li jindirizza l-prattiki mhux tas-suq fis-settur (*kontinwata / azzjoni fit-tul*)
- Trawwem kundizzjonijiet ekwi fil-krediti għall-esportazzjoni għall-bastimenti billi jiġi żviluppat ulterjorment il-Ftehim Settorjali għall-Bastimenti (SSU) fl-Arranġament tal-OECD dwar il-Krediti għall-Esportazzjoni Appoġġati Uffiċjalment, inkluż permezz ta’ dispożizzjonijiet godda dwar il-bastimenti b’emissjonijiet żero u baxxi (2026–27)
- Toħloq għodda ġdida ta’ finanzjament għall-Krediti għall-Esportazzjoni biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi aħjar fis-swieq ta’ pajjiżi terzi għall-industriji orjentati lejn l-esportazzjoni bħall-manifattura marittima (*għaddejja*)
- Issaħħaħ il-Konvenzjoni ta’ Hong Kong dwar ir-Riċiklaġġ tal-Bastimenti bil-ħsieb li fl-aħħar mill-aħħar jintlaħaq allinjament shiħ bejn ir-regoli internazzjonali u tal-UE (*kontinwata*)
- Tesplora modi biex tappoġġa l-espansjoni tal-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-bastimenti tal-UE domestika u taħdem mas-shab kummerċjali fir-riċiklaġġ tal-bastimenti, billi tibda mill-Indja, biex jitrawmu standards ambjentali u soċjali għoljin, filwaqt li tibni fuq ir-Regolament tal-UE dwar ir-Riċiklaġġ tal-Bastimenti (*kontinwata*)
- Tappoġġa l-istrateġiji taċ-ċirkolarità marittima mid-disinn sa tmiem il-ħajja u l-irkupru tal-materjal permezz ta’ appoġġ għar-R&I (*kontinwata*)

L-Istati Membri huma mistednin li:

- Jagħtu prijorità lill-appoġġ ta' finanzjament għal proġetti li jappoġġaw is-sigurtà ekonomika u li jnaqqsu d-dipendenzi barranin fis-settur, abbażi tal-Komunikazzjoni Kongunta l-ġdida dwar it-tishih tas-sigurtà ekonomika tal-UE (*kontinwata*)
- Jikkontribwixxu għall-kisba tal-viżjoni industrijali marittima tal-UE għall-2030 stabbilita fl-istrategija

II-partijiet ikkonċernati tas-settur huma mhegġin:

- Jingranaw l-avvanzi fid-digitalizzazzjoni, fil-modularità, u fiċ-ċirkolarità fil-proċessi industrijali biex jittejjbu l-effiċjenzi tad-disinn u tal-produzzjoni u l-prattiki sostenibbli (*kontinwata*)
- Irawmu sinerġiji industrijali u tal-katina tal-valur, jingranaw l-Alleanza tal-Ktajjen tal-Valur Marittimi Industrijali tal-UE u ta' pjattaformi u inizjattivi ta' clustering nazzjonali u reġjonali tal-UE oħrajn (*kontinwata*)

Pilastru II – Trasport u konnessjoni

II-Kummissjoni se:

- Tkompli l-linji gwida tal-Komunità dwar l-għajnuna mill-Istat għat-trasport bil-baħar (*kontinwata*)
- Tistabbilixxi djalogu ta' kooperazzjoni strutturat mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati tal-industrija biex tiżied l-attrazzjoni tal-bnadar tal-Istati Membri (*mill-2026*)
- Tikkunsidra kif tissimplifika l-qafas eżistenti ta' monitoraġġ, ta' rapportar u ta' verifika (MRV) għall-EU ETS Maritime u FuelEU Maritime (*2026*)
- Issegwi l-ħidma fi ħdan l-OMI biex taħdem lejn soluzzjonijiet globali u tirveddi l-leġislazzjoni rilevanti tal-UE filwaqt li tqis il-miżuri globali fl-OMI sabiex tevita pagament doppju (*mill-2026*)
- Tiffacilita l-kooperazzjoni bejn l-atturi tas-suq permezz tal-ħolqien ta' network Ewropew ta' korsiji u ċentri tat-tbaħħir ekoloġiċi (*mill-2027*)
- Issaħħaħ l-involvement fl-OMI biex jiffasslu l-istandards tas-sikurezza marittima, lejn iżgurar ta' kundizzjonijiet ekwi globali (*kontinwata*)
- Tirrapporta dwar id-Direttiva tal-UE dwar is-Sikurezza tal-Vapuri tal-Passiġġieri u d-Direttiva dwar it-Tagħmir tal-Baħar fil-preparazzjoni tar-rieżami ta' tagħhom (*2026 – 2027*)
- Tikkunsidra l-estensjoni tar-rekwiżiti tas-sikurezza tal-vapuri tal-passiġġieri tal-UE għar-rotot intra-UE kollha (*2027 – 2028*)
- Teżamina l-fattibbiltà ta' qafas tal-UE għar-rikonossiment reċiproku ta' bastimenti tas-servizzi u industrijali lil hinn mill-kosta (*2027 – 2028*)
- Tikkunsidra li testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar it-Tagħmir tal-Baħar jew l-arranġamenti ta' rikonossiment reċiproku eżistenti bejn l-organizzazzjonijiet rikonossuti biex tissimplifika l-proċessi ta' approvazzjoni u ttejjeb l-aċċess għas-swieq internazzjonali (*2027*)
- Issaħħaħ is-sorveljanza u l-monitoraġġ tal-operazzjonijiet tal-flotta mistura, ittejjeb l-infurzar tar-regoli eżistenti u tapprofondixxi l-kooperazzjoni internazzjonali biex jiġu rrispettati l-istandards globali tas-sikurezza marittima u ambjentali (*kontinwata*)
- Issegwi interkonnettività fil-pront bejn is-Single Windows Nazzjonali Marittimi u l-Pjattaforma tad-Data Doganali futura (*mill-2027*)
- Tikkonsulta l-industrija marittima dwar l-identifikazzjoni ta' simplifikazzjoni ulterjuri tal-proċeduri amministrattivi u tar-rekwiżiti tad-data (*mill-2026*)
- Tintensifika, flimkien mal-Istati Membri, l-isforzi tal-UE fl-OMI u tftitex li timmassimizza l-impatt tal-UE permezz ta' alleanzi usa' ma' shab internazzjonali (*kontinwata*)

- Tkompli l-inkluzjoni ta' impenji komprensivi dwar is-servizzi tat-trasport bil-baħar internazzjonali fi ftehimiet ta' kummerċ ħieles (*kontinwata*)
- Tipproponi legiżlazzjoni li tistabbilixxi kundizzjonijiet għall-Istati Membri biex jiddikjaraw ftehimiet bilaterali eżistenti kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni u biex jinneogzjaw u jikkonkludu ftehimiet godda li javvanzaw l-interessi tal-UE (2026)
- Tipproponi segwitu għall-programm NAIADES III għas-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni (2028)

L-Istati Membri huma mistednin li:

- Javvanzaw ulterjorment miżuri prammatiċi biex issaħħu l-attrawenza tal-bnadar tal-Istati Membri tal-UE
- Ilestu l-implimentazzjoni tar-Regolament dwar l-EMSWe
- Jaħdmu b'mod kongunt mal-Kummissjoni biex jissimplifikaw ir-rekwiżiti ta' rapportar nazzjonali u tal-UE
- Iżidu l-kollaborazzjoni u jallokaw biżżejjed riżorsi biex isaħħu l-preżenza strategika tal-UE fl-oqsma tal-punti internazzjonali marittimi

Pilastru III – Sigurtà u Protezzjoni

Il-Kummissjoni se:

- Tappoġġa t-tishih tal-kapaċitajiet tal-produzzjoni industrijali navali, inkluż permezz tal-Programm għall-Industrija tad-Difiża Ewropea (EDIP) il-ġdid u l-Pjan ReArm Europe (2026–27)
- Tipproponi li ssegwi mekkaniżmu ta' appoġġ għall-kostruzzjoni ta' Laneċ b'użu doppju biex jiġu mmobilizzati riżorsi finanzjarji għal investimenti marbuta ma' speċifikazzjonijiet militari addizzjonali għal laneċ b'użu doppju mibnija fl-Ewropa (2027)
- Issegwi regoli sodi u vinkolanti taċ-ċibersigurtà tal-OMI biex tnaqqas ir-riskji ċibernetiċi marittimi generali għall-bastimenti ċivili (*mill-2026*)

L-Istati Membri huma mistednin li:

- Jużaw l-opportunitajiet differenti fl-ambitu ta' Prontezza 2030 biex issaħħu l-kapaċitajiet industrijali u teknoloġiċi navali f'konformità mal-oġġettivi ta' din l-Istrateġija

Pilastru IV – Aċċess għall-innovazzjoni

Il-Kummissjoni se:

- Tirfina l-metodoloġija għall-kunsiderazzjoni tal-enerġija tal-propulsjoni mir-riħ u se tindirizza l-lakuni regolatorji fil-livell tal-UE u tal-OMI (*mill-2027*)
- Issegwi l-ħidma lejn qafas ta' politika robust għall-propulsjoni tal-enerġija nukleari fit-tbaħħir kummerċjali (*mill-2026*)
- Tipproponi emenda għar-Regolament dwar il-Makkinarju Mobbli Mhux tat-Triq biex tippermetti l-idroġenu bhala fjuwil ta' referenza għall-magni tal-makkinarju mobbli mhux tat-triq fil-bastimenti tan-navigazzjoni interna (2026)
- Issegwi qafas regolatorju u tekniku għal soluzzjonijiet tat-tbaħħir mingħajr ekwipaġġ inkluż linji gwida fil-livell tal-UE u l-aħjar Prattiki għal testijiet u provi deżinjati fuq il-baħar (*mill-2026*)

- Issaħħaħ u testendi l-kamp ta' applikazzjoni tal-appoġġ għar-R&I għas-settur fuq l-ilma, filwaqt li tibni fuq il-kisbiet tas-Shubija dwar it-Trasport fuq l-Ilma b'Emissjonijiet Żero kurrenti koprogrammata (*mill-2028*)
- Ittejjeb il-proċessi tal-ittejtjar għat-teknoloġiji tal-oċeani għal applikazzjonijiet differenti permezz tal-Istrateġija tal-UE għar-Riċerka u l-Innovazzjoni dwar l-Oċeani li ġejja (*2026*)
- Timmappja u tivvaluta l-infrastrutturi tar-riċerka u tat-teknoloġija anke għat-trasport fuq l-ilma u tippromwovi l-aċċess għal tali infrastrutturi għall-istart-ups, għall-iscale-ups, għall-SMEs u għall-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja marittimi tal-UE li jiżviluppaw teknoloġiji u soluzzjonijiet, permezz tal-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-UE għall-Infrastrutturi tar-Riċerka u tat-Teknoloġija (*mill-2026*)
- Tiżgura infurzar sistematiku u rigoruż tal-għodod għas-sigurtà tar-R&I eżistenti u tidentifika l-lakuni li fadal biex tgħin fil-prevenzjoni tal-ħrib tat-teknoloġija ffinanzjata mill-UE (*kontinwata*)
- Tniedi l-Inizjattiva għall-Osservazzjoni tal-Oċeani (*OceanEye*) (*2026*)

L-Istati Membri huma mistednin li:

- Jappoġġaw ulterjorment l-adozzjoni rapida tal-innovazzjoni inklużi s-sodod tat-testijiet u l-esperimentazzjoni regolatorja

Pilastru V – Aċċess għall-finanzi u l-investment

Il-Kummissjoni se:

- Tniedi sejha għal proposti fl-ambitu tal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa biex tappoġġa t-tiġdid u d-dekarbonizzazzjoni tal-flotta tat-tbaħħir, b'enfasi partikolari fuq il-laneċ u l-bastimenti kostali (*2026*)
- Tiżborża EUR 347 miljun taħt il-proġetti *Facilità Nikkollegaw l-Ewropa — Digitali* għal proġetti ta' kejbil sottomarin strateġiċi, inkluż għat-tiħiħ tal-kapaċitajiet ta' tiwija tal-Ewropa (*2026–27*)
- Timmobilizza l-investimenti, permezz ta' InvestEU, ta' madwar EUR 1–1.5 biljun fis-settur fuq l-ilma sal-2027 (*sal-2027*)
- Timmobilizza madwar EUR 800 miljun f'investimenti f'setturi tal-ekonomija blu bħall-bini tal-bastimenti, il-modifika retroattiva, it-tbaħħir, it-*teknoloġija blu* permezz tal-prodott BlueEconomy appoġġat minn InvestEU u l-EMFAF u implimentat mill-grupp tal-BEI (*għaddejja*)
- Tipproponi sejha marittima dedikata fl-ambitu tal-Fond għall-Innovazzjoni (*2027*)
- Tivvaluta ulterjorment l-implimentazzjoni tal-Fond għall-Innovazzjoni u d-dispożizzjonijiet ta' preferenza speċifiċi tiegħu għall-proġetti marittimi sabiex ittejjeb ulterjorment id-dekarbonizzazzjoni tat-tbaħħir f'sejhiet futuri (*mill-2026*)
- Talloka EUR 184.5 miljun biex tiffinanzja azzjonijiet tar-R&I għat-trasport fuq l-ilma sal-2027 (*permezz tal-Programm ta' Hidma ta' Orizzont Ewropa 2025 u 2026 – 2027*)
- Tagħmel disponibbli EUR 130 miljun taħt is-sejhiet tal-Fond Ewropew għad-Difiża għal suġġetti bħall-bastimenti tal-wiċċ semiawtonomi mtejbja u l-protezzjoni tal-infrastruttura ta' qiegħ il-baħar (*2026*)
- Tikkunsidra li tappoġġa l-investimenti f'bastimenti nodfa u digitalizzati kif ukoll fl-innovazzjoni u fil-modernizzazzjoni tal-bini tal-bastimenti, l-enerġija lil hinn mill-kosta, u t-*teknoloġija blu* skont il-Fond Ewropew għall-Kompetittività propost għall-futur (*mill-2028*) soġġett għall-adozzjoni ta' dan tal-aħħar
- Tikkunsidra, taħt ir-rieżami tal-ETS li ġejja, mekkaniżmu dedikat biex jappoġġa direttament lill-kumpaniji tat-tbaħħir bi kwoti tal-ETS għall-użu ta' fjuwils sostenibbli u teknoloġiji ta' propulsjoni nadifa (*2026*)

- Tippermetti miżuri ta' għajnuna għall-investment, immirati lejn l-appoġġ għat-tiġdid tal-flotta tal-bastimenti tan-navigazzjoni interna u l-installazzjoni ta' krejnijiet abbord bastimenti interni skont il-Linji Gwida dwar it-Trasport fuq l-Art u Multimodali u r-Regolament dwar l-Eżenzjoni ta' Kategorija tat-Trasport il-ġdid (2026)
- Tirrevedi l-kriterji tat-Tassonomija tal-Finanzi Sostenibbli tal-UE relatati mas-settur fuq l-ilma (2026–27)

L-Istati Membri, l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali, il-banek promozzjonali nazzjonali huma mistednin:

- Isahħu l-appoġġ għal proġetti fuq l-ilma

L-Istati Membri huma mistednin li:

- Jallokaw parti mill-introjti tal-ETS għall-investimenti ta' dekarbonizzazzjoni marittima fil-cluster marittimu fl-Ewropa
- Jingranaw il-Qafas għall-Għajnuna mill-Istat tal-Patt għal Industrija Nadifa (CISAF) il-ġdid biex jiġu appoġġati l-investimenti fid-dekarbonizzazzjoni industrijali u fl-effiċjenza enerġetika, inkluż fil-faċilitajiet tal-manifattura marittima, kif ukoll għall-espansjoni tal-kapaċità tal-manifattura f'teknoloġiji b'emissjonijiet zero netti rilevanti għas-settur marittimu.

Pilastru VI – Aċċess għall-hiliet u impjiegi ta' kwalità

Il-Kummissjoni se:

- Tappoġġa lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u lis-shab soċjali fl-identifikazzjoni ta' lakuni fil-hiliet kurrenti u futuri u fl-iżvilupp ta' programmi ta' taħriġ mill-ġdid u ta' titjib tal-hiliet (*mill-2027*).
- Tappoġġa lis-shab soċjali u lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni marittima fl-immappjar tal-professjonijiet marittimi u fiż-żieda fil-partecipazzjoni tan-nisa fis-settur marittimu (*mill-2026*)
- Tappoġġa u tikkoordina l-ħolqien ta' network ta' istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja marittima (MHEIs) u ta' ċentri ta' taħriġ vokazzjonali madwar l-UE (*mill-2027*)
- Tgħin lill-Istati Membri jneħħu l-ostakli għall-mobbiltà tal-istudenti u tal-persunal akkademiku inkluż billi tippromwovi ulterjorment il-partecipazzjoni tal-istituti tal-edukazzjoni għolja marittima f'ERASMUS+
- Taħdem mal-Istati Membri biex ittejjeb l-istandards tax-xogħol fl-ILO u l-kooperazzjoni mal-OMI u l-ILO biex tiżgura infurzar uniformi tar-regolamenti u protezzjonijiet unifikati għall-baħħara (*kontinwata*)
- Tippromwovi koordinazzjoni aħjar tal-iskemi tas-sigurtà soċjali inkluż billi ssahħaħ ir-rwol tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol, b'mod partikolari t-tishiħ ta' azzjonijiet miftiehma u spezzjonijiet kongunti filwaqt li jiġi żgurati l-allinjament tal-legiżlazzjoni tal-UE u l-istandards internazzjonali (*mill-2026*)